

From: "Antonetta Faber" <a.faber@middendrenthe.nl>;
Sent: do, 14 apr 2016 13:46:53 +02:00
To: "kcc" <kcc@middendrenthe.nl>;
Subject: Doorgest.: Midden-Drenthe financiële stukken RUD Drenthe tbv het college
Attachments 2016 04 14 Financiële bijlagen brief RUD Drenthe.zip
: 201600402 gemeente Midden-Drenthe college BW aanbiedingsbrief financiën RUD Drenthe.pdf

Graag bijgaande stukken inboeken.
Frans van der Veen is de behandelaar.

>>> Aukje Boomsma - Frootman <a.boomsma@ruddrenthe.nl> 14-4-2016 15:29 >>>

Geachte gemeentesecretaris,

Hierbij stuurt de RUD Drenthe u de financiële stukken ter behandeling in uw college, cq uw gemeenteraad.

In de bijlage treft u aan:

- De aanbiedingsbrief voor uw college

En in het zip bestand:

- De jaarstukken 2015 RUD Drenthe
- Het accountantsverslag
- Concept begrotingswijziging 2016 RUD Drenthe
- Concept programma begroting 2017 incl. meerjarenbegroting 2018-2020 RUD Drenthe
- Het besluit van het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe d.d. 11 april 2016

De stukken worden u niet per post toegestuurd en gaan per mail in c.c. aan de leden van het eigenarenoverleg.

Met vriendelijke groet,

Aukje Boomsma

directiesecretaris

0592-754496

Aanwezig op maandag, dinsdag en woensdag

www.ruddrenthe.nl

Postadres

Bezoekadres

Postbus 1017

Westerbrink 1

9400 BA Assen

9405 BJ Assen

De Regionale Uitvoeringsdienst van en voor Drenthe

Ontwerp Programmabegroting RUD Drenthe 2017

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van de RUD Drenthe, d.d. 11 juli 2016

Voorzitter,

Directeur,

Inhoud

1	Aanbieding	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Bepalingen met betrekking tot de begrotingscyclus	3
1.3	Functie van de ontwerpbegroting	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Programmabegroting	5
2.1	Doel van de RUD Drenthe / wat willen we bereiken?	5
2.2	Het bereiken van de gestelde doelen / wat gaan we daarvoor doen?	5
2.3	Wat mag het kosten	6
3	Uitgangspunten	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Overige	7
3.3	Loonkosten	7
3.4	Kapitaallasten	7
3.5	Projecten	7
3.6	Ontwikkelingen in de activiteiten bij de RUD Brzo	8
4	Toelichting programmabegroting 2016-2017	9
4.1	Financiële meerjarenbegroting	9
4.2	Toelichting op de begroting	9
4.2.1.	Personeelskosten	9
4.2.3.	Kapitaallasten	10
4.3.4	Onvoorzien	10
4.2.5.	Uitvoering projecten	10
4.3.6.	Dekking gemeente/provincie	11
5	Paragrafen	12
5.1	Lokale heffingen	12
5.2	Weerstandsvermogen & risico's	12
5.3	Financiering/treasury	16
5.4	Bedrijfsvoering	17
BIJLAGEN		18
	Bijlage 1: Formatieoverzicht	18
	Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen	18
	Bijlage 3: Overzicht van rente en afschrijving	18
	Bijlage 4: Staat van investeringen	18
	Bijlage 5: Liquiditeitsprognose	19

1 Aanbieding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Ontwerpbegroting 2017-2020 van de RUD Drenthe. De RUD voert haar taken in mandaat uit en deze begroting is gebaseerd op de Drentse Maat en het uniforme uitvoeringsniveau waarmee de RUD werkt. In de Drentse Maat zijn lokale prioriteiten benoemd. De Drentse Maat moet er voor zorgen dat de RUD Drenthe niet onnodig zwaar wordt opgetuigd, maar is toegesneden op de Drentse milieuproblematiek. De Drentse Maat is de basis voor de outputfinanciering, dat wil zeggen dat de gemeenten en de provincie betalen voor de uitvoering van de taken volgens het in de Drentse Maat bepaalde niveau. Voor 2017 is vooralsnog uitgegaan van een voortzetting van het werkpakket van 2016. Indien in de loop van 2016, op basis van de ervaringen uit 2016 of op basis van veranderende wensen vanuit de bevoegde gezagen, blijkt dat wijzigingen nodig zijn in 2017 dan zullen deze middels een begrotingswijziging worden doorgevoerd in de begroting 2017. Een uitzondering op het vorenstaande is de uitbreiding van de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van asbest en Brzo. Hierover is in het Dagelijks Bestuur (DB) van maart 2016 afgesproken dat deze extra taken vanaf 2016 worden uitgevoerd door de RUD Drenthe.

De financiële en beleidsmatige uitgangspunten van de programmabegroting 2017 zijn ontleend aan de kaderbrief, die in november 2015 is vastgesteld door het DB. De begroting voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Momenteel worden er voorstellen gemaakt om de BBV aan te passen. Deze wijzigingen worden vanaf 2018 van kracht voor gemeenschappelijke regelingen.

1.2 Bepalingen met betrekking tot de begrotingscyclus

In artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling zijn nadere voorschriften voor de procedure voor het opstellen en vaststellen van de (ontwerp)begroting opgenomen.

- a. Het DB zendt jaarlijks voor 1 mei een ontwerpbegroting van het lichaam voor het komende kalenderjaar, met bijbehorende toelichting, naar de Provinciale Staten en de raden van de deelnemers.
- b. In de begroting wordt onder andere aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van het openbaar lichaam.
- c. De deelnemers kunnen binnen acht weken na toezending van de ontwerpbegroting van hun zienswijzen doen blijken. Het DB voegt, alvorens verzending van de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur (AB) plaatsvindt, de commentaren en zienswijzen van de deelnemers toe.
- d. Binnen twee weken na de vaststelling zendt het DB de begroting aan de deelnemers, en in ieder geval voor 1 augustus aan onze minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties.

1.3 Functie van de ontwerpbegroting

Op basis van de Financiële verordening heeft het AB kaders gesteld voor het financiële beleid en het financiële beheer alsmede de kaders voor de inrichting van de financiële organisatie. Met de Controleverordening heeft het AB de regels vastgesteld voor de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

De begroting betreft het vaststellen en toedelen van beschikbare gelden en vormt het kader waarbinnen de directie van RUD Drenthe bevoegd is tot het doen van uitgaven en het aangaan van verplichtingen.

De begroting en de financiële positie zijn in onderlinge samenhang van belang voor het inzicht in de financiën van de RUD Drenthe.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de inhoudelijke beschrijving van de doelen en voornemens van de RUD Drenthe voor de jaren 2017 tot en met 2020 weergegeven.

In hoofdstuk 3 worden de uitgangspunten beschreven waarop deze begroting is gebaseerd.

In hoofdstuk 4 wordt een nadere toelichting gegeven op diverse kostenposten waaruit deze programmabegroting is opgebouwd.

In hoofdstuk 5 wordt aandacht besteed aan de verplichte paragrafen: lokale heffingen, weerstandsvermogen & risico's, financiering/treasury en bedrijfsvoering en aan de financiële kentallen.

2 Programmabegroting

2.1 Doel van de RUD Drenthe / wat willen we bereiken?

De doelstellingen van de RUD Drenthe zijn:

1. De RUD Drenthe zorgt voor een kwalitatief goede uitvoering van taken en zorgt dat deze voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen.
2. De RUD Drenthe zorgt voor een goede afstemming/samenwerking met de partijen die participeren in de RUD Drenthe en andere handhavingpartners.
3. De RUD Drenthe zorgt voor een zo eenduidig en efficiënt mogelijke taakuitvoering in de gehele regio, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties.
4. De RUD Drenthe zorgt voor ontwikkelingsmogelijkheden in termen van specialisatievorming, expertise en doorgroeimogelijkheden.
5. De RUD Drenthe draagt bij aan verdergaande innovatie in de aanpak en organisatie van de VTH-taken.

2.2 Het bereiken van de gestelde doelen / wat gaan we daarvoor doen?

1. De RUD Drenthe houdt de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving bij en zorgt dat de taakuitoefening hier zo nodig op wordt aangepast. Indien de aanpassing van de taakuitvoering niet binnen de begroting opgevangen kan worden, wordt een voorstel ter besluitvorming voorgelegd aan het DB en/of het AB. Wij zorgen ervoor dat onze medewerkers de mogelijkheid krijgen hun kennis en expertise zowel intern als met collega-omgevingsdiensten uit te wisselen en scholen onze medewerkers regelmatig bij, zodat ze in de toekomst voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria 2.1.
2. Wij zorgen ervoor dat er regelmatig afstemming plaatsvindt met onze opdrachtgevers. We denken mee met het behalen van de gemeentelijke en provinciale milieudoelstellingen. Wij zijn klant- en oplossingsgericht. Wij zijn ons daarbij bewust van het maatschappelijk krachtenveld, waarin we functioneren. Wij gaan professioneel, integer en zorgvuldig om met het spanningsveld tussen de verschillende rollen binnen en buiten onze dienst. Met andere handhavingpartners maken wij afspraken over het afstemmen van de uitvoering.
3. Wij voeren onze taken zo efficiënt mogelijk uit. De Drentse Maat bepaalt hierbij het levelplaying field voor geheel Drenthe. Het nieuwe informatiesysteem LOS zal ons in staat stellen om ook de werkprocessen meer eenduidig en efficiënt in te richten.
4. De RUD Drenthe is een moderne werkgever waar plaats- en tijdsafhankelijk kan worden gewerkt en waar zoveel mogelijk digitaal wordt gewerkt. Medewerkers krijgen de kans om zich te blijven ontwikkelen en door de schaal van de RUD Drenthe is specialisatie van medewerkers mogelijk.
5. De innovatie in de aanpak en de organisatie van de VTH-taken wordt verder uitgewerkt en wordt ondersteund door het nieuwe leefomgevingssysteem (LOS) waarmee we in 2017 gaan werken. Door de werkprocessen gelijk te schakelen kunnen we professioneler werken en worden we minder kwetsbaar.

2.3 Wat mag het kosten

De gemeenten en de provincie hebben hun taakuitvoering op het gebied van het milieu-brede takenpakket ondergebracht in de RUD Drenthe. Deze taken vielen in de begroting van de opdrachtgevers binnen het programma "milieu" en vanuit dit uitgangspunt is de begroting van de RUD Drenthe op één programma gebaseerd.

programmabegroting Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe 2017							
	jaarrekening	jaarrekening		* 1000 euro			
	2014	2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
baten	12.480	12.332	11.683	12.181	12.424	12.673	12.926
lasten	12.624	10.986	12.356	12.163	12.334	12.574	12.820
resultaat	-144	1.346	-673	18	91	98	106
Reserve doorontwikkeling			-275				
<i>algemene reserve 31/12</i>	<i>-144</i>	<i>1.202</i>	<i>254</i>	<i>272</i>	<i>363</i>	<i>461</i>	<i>567</i>
(*) = obv de Begrotingswijziging 2016 (dd 11 juli 2016)							

In hoofdstuk 4 wordt een toelichting gegeven op de lasten en baten.

3 Uitgangspunten

3.1 Algemeen

De begroting 2017 en de bijdrage van de deelnemers is gebaseerd op de Drentse Maat. Er is uitgegaan van een gelijkblijvende omvang van de werkzaamheden voor de niet-Drentse Maat ten opzichte van 2016.

3.2 Overige

- Alle bedragen in de begroting zijn exclusief btw. De RUD Drenthe schuift alleen de werkelijk door haar betaalde btw door aan de latende organisaties op basis van transparantiemethode (koepelvrijstelling).
- In de kaderbrief 2017 is een indexering van 2% vastgesteld.

3.3 Loonkosten

In januari 2016 zijn de onderhandelingen over nieuwe cao-afspraken voor gemeenten afgerond. Volgens deze voorstellen worden de salarissen per 1 januari 2016 met 3% te verhogen en per 1 januari 2017 nogmaals met 0,4%. De nieuwe cao heeft een looptijd tot 1 mei 2017. Voor de begroting 2017 is daarom voor een groot deel van het jaar geen duidelijkheid over de loonkosten. Daarom is vooralsnog de stijging van de salarissen met 2% ten opzichte van de salarissen van 2016 meegenomen. De loonsom 2017 is gebaseerd op 119 fte.

3.4 Kapitaallasten

Op 4 december 2015 is een contract getekend met Genetics voor een nieuw LOS. In 2016 is in samenwerking met de Omgevingsdienst Groningen (ODG) en de RUD Drenthe gestart met de implementatie van het systeem. De RUD had in de voorgaande begrotingen de kosten van het systeem als kapitaallast opgenomen, maar de aanbesteding heeft geresulteerd in een leaseconstructie met de verplichting voor de dienst om zelf een functioneel beheerder aan te stellen. Hierdoor zijn in deze begroting een deel van de kapitaallasten hernoemd naar bedrijfsvoeringskosten (kosten Genetics) en kosten voor applicatiebeheer (personele kosten). De kosten van het implementatietraject worden wel geactiveerd en zijn als kapitaallast blijven staan in de begroting. De totale kosten blijven binnen de geraamde kosten zoals deze in de voorgaande begrotingen zijn opgenomen.

3.5 Projecten

Ten opzichte van de vorige begrotingen is de post "Projecten" nieuw toegevoegd. Deze post is nodig om de "structurele" kosten voor activiteiten die invloed hebben op de begroting en niet gerelateerd zijn aan de Drentse Maat boekhoudkundig goed te kunnen verantwoorden. De uitvoering van deze activiteiten vindt onder dezelfde condities plaats als de taken van de Drentse Maat. De RUD Drenthe verricht de werkzaamheden voor één van de eigenaren en doet dit onder eindverantwoording van deze opdrachtgever. De gemaakte kosten (zonder winstoogmerk) en risico's worden door de opdrachtgever gedekt.

Verantwoording baten en lasten leges

De RUD Drenthe is per 1 januari 2014 gemandateerd inzake de inning en heffing van leges. In voorgaande begrotingen is het saldo van de opbrengst à € 50.000 opgenomen.

Boekhoudkundig moeten deze kosten en baten echter apart inzichtelijk worden gemaakt.

In de post "Projecten" zijn zowel bij de baten als de lasten voor de leges opgenomen. Door zowel de baten als de lasten met ca. € 170.000 te verhogen ten opzichte van de begroting 2016 worden de kosten van de leges inzichtelijk gemaakt en is er een correcte aansluiting met de boekhouding. Deze wijziging heeft dus geen financiële consequenties.

3.6 Ontwikkelingen in de activiteiten bij de RUD

Brzo

In de loop van 2015 is wettelijk bepaald dat per 1 januari 2016 de provincies bevoegd gezag zijn voor alle Brzo-inrichtingen. In de provincie Drenthe betreft het vier gemeenten waar het bevoegd gezag van een Brzo-inrichting over gaat naar de provincie. Dit resulteert voor deze gemeenten in een verlaging en bij de provincie in een verhoging van de bijdrage aan de RUD Drenthe. Om deze taak goed te kunnen uitvoeren wordt een extra inzet van 1,1 fte gevraagd. Deze extra inzet wordt gedekt door een hogere bijdrage van de provincie Drenthe. Deze verschuiving betekent ook dat de verdeelsleutel aangepast is.

Daarnaast worden met ingang van 2016 de financiële middelen voor het uitvoeren van het systeem-gericht toezicht bij Brzo-inrichtingen door de provincie Drenthe uitgekeerd aan de RUD Drenthe. In verband met de btw-verrekening kan deze bijdrage niet verrekend worden via de Drentse Maat en moeten ze als projectkosten worden opgenomen.

Asbest

Vanaf 2016 voert de RUD Drenthe alle asbesttaken volgens het basistakenpakket uit. Tot 2016 werd een deel van deze taken nog door de bevoegde gezagen uitgevoerd. In 2016 worden de kosten gedekt uit het gerealiseerd resultaat van 2015. In de begroting van 2017 zijn deze taken structureel verwerkt en resulteert dit in een wijziging van de bijdrage van de latende organisaties. Als gevolg van deze extra taken is de formatie met 1,2 fte uitgebreid.

Saneringsprojecten

In 2015 is de RUD Drenthe begonnen met de uitvoering van de saneringsprojecten voor de provincie Drenthe. Hiervoor is een DVO opgesteld en de risico's worden door de provincie afgedekt. De kosten voor de uitvoering van de projecten hebben geen invloed op de begroting van de RUD Drenthe. Er zijn momenteel ook gesprekken gaande over de uitvoering van de saneringsprojecten door de RUD Drenthe voor de gemeente Emmen. Dit zal geen financiële consequenties hebben.

4 Toelichting programmabegroting 2016-2017

4.1 Financiële meerjarenbegroting

Conform de BBV-richtlijnen wordt een vergelijking gemaakt met de gegevens van de jaarrekening 2015 en de begroting 2016 op basis van de nog vast te stellen tweede begrotingswijziging.

baten * 1000						
Baten	jaarrek. 2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
1 inkomsten Projecten	€ 170	€ 258	€ 262	€ 268	€ 273	€ 278
2 dekking gemeenten/provincie	€ 12.162	€ 11.425	€ 11.918	€ 12.157	€ 12.400	€ 12.648
totaal baten	€ 12.332	€ 11.683	€ 12.181	€ 12.424	€ 12.673	€ 12.926
lasten						
3 personeelskosten	€ 8.619	€ 9.309	€ 9.349	€ 9.536	€ 9.726	€ 9.921
4 bedrijfsvoeringskosten	€ 2.177	€ 2.415	€ 2.340	€ 2.317	€ 2.360	€ 2.404
5 kapitaallasten		€ 18	€ 139	€ 139	€ 139	€ 139
6 onvoorzien	€ -	€ 122	€ 125	€ 127	€ 130	€ 132
subtotaal	€ 10.796	€ 11.864	€ 11.953	€ 12.119	€ 12.356	€ 12.597
7 uitvoering Projecten	€ 116	€ 207	€ 210	€ 215	€ 219	€ 223
8 incidentele kosten	€ 74	€ 285	€ -	€ -	€ -	€ -
totaal lasten	€ 10.986	€ 12.356	€ 12.163	€ 12.334	€ 12.574	€ 12.820
reserve doorontwikkeling		€ 275-				
Resultaat	€ 1.346	€ 948-	€ 18	€ 91	€ 98	€ 106

De meerjarenbegroting is voor de komende jaren sluitend en laat per jaar een beperkt toenemend positief resultaat zien.

4.2 Toelichting op de begroting

Hieronder volgt een toelichting op de afzonderlijke posten.

4.2.1. Personeelskosten

baten en lasten overzicht *1000						
lasten (3) personeelskosten	jaarrek. 2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
a Loonsom	€ 8.152	€ 8.549	€ 8.606	€ 8.778	€ 8.954	€ 9.133
b Overige	€ 467	€ 760	€ 743	€ 758	€ 773	€ 788
subtotaal	€ 8.619	€ 9.309	€ 9.349	€ 9.536	€ 9.726	€ 9.921

De personeelskosten zijn in twee onderdelen verdeeld.

- a. De loonkosten bestaan uit de salariskosten voor de uitvoering van de Drentse Maat. De benodigde formatie voor 2017 is 119,0 fte. Dit is inclusief de applicatiebeheerder en de formatie voor de uitvoering van de Brzo- en de asbesttaken. Voor de begroting is de loonsom 2016 (incl. nieuwe cao) geïndexeerd met 2%. In 2016 zijn de loonkosten relatief hoog, doordat in 2016 een eenmalige last van € 300.000 is opgenomen voor de dekking van de kosten van de invoering van het Individueel Keuzebudget.

- b. Daarnaast zijn er nog andere personeelskosten zoals opleiding, reiskosten en algemene kosten. Deze kosten worden in de post "Overige" weergegeven. Voor opleidingen en algemene kosten is 5% van de loonsom opgenomen. Met deze begrotingspost zullen de kosten voor onder andere de leaseauto's, kilometervergoeding, opleidingen, Arbo, kleding, etc. worden betaald. De verlaging van deze post "Overige" wordt veroorzaakt doordat de tijdelijke vergoeding voor het woon-/werkreizen vanuit het Sociaal Statuut is afgelopen.

4.2.2. Bedrijfsvoeringskosten

baten en lasten overzicht *1000						
lasten (4) bedrijfsvoeringskosten	jaarrek. 2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
a Toolbox	€ 10	€ 51	€ 52	€ 53	€ 54	€ 55
b PIOFACH	€ 2.167	€ 2.364	€ 2.288	€ 2.264	€ 2.306	€ 2.349
subtotaal	€ 2.177	€ 2.415	€ 2.340	€ 2.317	€ 2.360	€ 2.404

In de vorige begroting waren de materieel- en uitvoeringskosten nog aparte begrotingsposten. In deze begroting zijn deze samengevoegd tot één post "Bedrijfsvoeringskosten". De bedrijfsvoeringskosten bestaan uit kosten voor de toolbox en PIOFACH. In deze begrotingspost zitten de kosten voor huisvesting, ICT en overige ondersteunende kosten. Ook de kosten voor het leasecontract van het LOS zijn in de PIOFACH opgenomen. Het betreft € 218.091 voor 2017 en voor de resterende periode jaarlijks € 152.369.

4.2.3. Kapitaallasten

baten en lasten overzicht *1000						
lasten (5) kapitaallasten	jaarrek. 2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
a Leefomgevingssysteem	€ -	€ 18	€ 139	€ 139	€ 139	€ 139
subtotaal	€ -	€ 18	€ 139	€ 139	€ 139	€ 139

De kosten van de implementatie (projectorganisatie) van het LOS-systeem worden geactiveerd en daarom als kapitaallasten opgevoerd. Door de vertraging van het project zullen de kosten voor afschrijving pas met ingang van 2017 plaatsvinden (zie bijlage 3).

4.3.4 Onvoorzien

Om eventuele tegenvallers op te kunnen opvangen, is een stelpost "Onvoorzien" opgenomen van € 124.848. Deze post is meegenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen & risico's voor de berekening van de weerstandscapaciteit van de RUD Drenthe.

4.2.5. Uitvoering projecten

baten en lasten overzicht *1000						
lasten (7) projecten	jaarrek. 2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
a leges	€ 116	€ 170	€ 173	€ 177	€ 180	€ 184
b systeemgericht BRZO-toezicht	€ -	€ 37	€ 37	€ 38	€ 38	€ 39
subtotaal	€ 116	€ 207	€ 210	€ 215	€ 219	€ 223

Volgens de boekhoudregels moeten kosten die betrekking hebben op extra taken in een speciale post inzichtelijk worden gebracht. Om de begroting te laten aansluiten bij de boekhouding is er een post "Projecten". Hierin zullen de opdrachten worden ondergebracht die niet gerelateerd kunnen worden aan het uitvoeringsprogramma. In deze begroting heeft dit betrekking op de leges (€ 173.000) en het systeem-gericht toezicht bij Brzo-inrichtingen (€ 37.000). De bedragen zijn op basis van de gegevens die door de provincie Drenthe zijn aangeleverd bij de overdracht.

4.3.6. Dekking gemeente/provincie

baten * 1000						
Baten	jaarrek. 2015	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
1 inkomsten Projecten	€ 170	€ 258	€ 262	€ 268	€ 273	€ 278
2 dekking gemeenten/provincie	€ 12.162	€ 11.425	€ 11.918	€ 12.157	€ 12.400	€ 12.648
totaal baten	€ 12.332	€ 11.683	€ 12.181	€ 12.424	€ 12.673	€ 12.926

Dekking projectkosten

Zoals al eerder aangegeven zal ook de dekking voor taken die niet behoren bij de Drentse Maat afzonderlijk in beeld worden gebracht. De baten voor de uitvoering van de nieuwe opdrachten zullen kostendekkend zijn en zonder winsttoegmerk. In kader van de koepel-vrijstelling zal de btw met betrekking tot deze taken één op één worden doorgeschoven aan de bewuste opdrachtgever (eigenaar). De vermelde "Inkomsten Projecten" hebben betrekking op legesinkomsten (€ 225.000) en het systeem-gericht toezicht bij Brzo-inrichtingen (€ 37.000).

Dekking gemeenten/provincie

In de hierna volgende tabel wordt de vaste jaarbijdrage per opdrachtgever weergegeven op basis van het werkprogramma zoals uitgevoerd in 2016, inclusief de extra Brzo- en asbest-taken. De verdeelsleutel komt overeen met de percentages zoals in de hierna volgende tabel in de kolom "Verhouding" is vermeld. Deze verdeelsleutel wordt ook gebruikt voor de berekening van de doorgeschoven btw.

bijdrage op basis van de Drentse Maat				
	obv Drentse Maat			totale
organisatie	bijdrage 2017	verhouding	Projectkosten	bijdrage
Gemeente Aa en Hunze	€ 374.095	3,1%		€ 374.095
Gemeente Assen	€ 671.208	5,6%		€ 671.208
Gemeente Borger-Odoorn	€ 387.559	3,3%		€ 387.559
Gemeente Coevorden	€ 677.155	5,7%		€ 677.155
Gemeente Emmen	€ 2.747.193	23,1%		€ 2.747.193
Gemeente Hoogeveen	€ 979.140	8,2%		€ 979.140
Gemeente Meppel	€ 621.317	5,2%		€ 621.317
Gemeente Midden-Drenthe	€ 832.773	7,0%		€ 832.773
Gemeente Noordenveld	€ 431.833	3,6%		€ 431.833
Gemeente Tynaarlo	€ 398.958	3,3%		€ 398.958
Gemeente Westerveld	€ 365.753	3,1%		€ 365.753
Gemeente De Wolden	€ 614.627	5,2%		€ 614.627
Provincie Drenthe	€ 2.816.660	23,6%	€ 37.000	€ 2.853.660
dekking gemeenten/provincie	€ 11.918.271	100%	€ 37.000	€ 11.955.271
Leges obv voorgaande jaren			€ 225.420	€ 225.420
totaal	€ 11.918.271	100%	€ 262.420	€ 12.180.691
uurtarief 2017	€ 82,60			

5 Paragrafen

In het BBV zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de RUD Drenthe. Om die reden zijn de paragrafen Kapitaalgoederen, Grondbeleid en Verbonden partijen niet opgenomen.

5.1 Lokale heffingen

De RUD Drenthe heeft in haar eigen beleid geen lokale heffingen. Voor de provincie Drenthe is de RUD Drenthe gemandateerd om de heffingen van de leges uit te voeren. Dit betreft leges voor de luchtvaart en voor de Wabo. De inning van de leges is gebaseerd op de Legesverordening van de provincie. Per saldo levert dit de RUD Drenthe ca. € 50.000 op.

5.2 Weerstandsvermogen & risico's

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de RUD Drenthe in staat is niet begrote tegenvallers en risico's waarvoor geen voorziening is getroffen op te vangen. Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is afhankelijk van de grootte van de GR en de te onderkennen financiële risico's.

5.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. Het gaat daarbij voor de RUD Drenthe om de volgende elementen.

Post "Onvoorzien"

In de begroting is een post "Onvoorzien" opgenomen van € 124.848.

De stille reserves

De RUD Drenthe beschikt niet over stille reserves.

Het vrij aanwendbaar deel van de algemene reserve

Op basis van de begroting 2017 zal de RUD Drenthe het boekjaar 2017 met € 18.000 positief afsluiten. De verwachting is dat eind 2017 de algemene reserve € 272.000 zal zijn.

<u>Aanwezige weerstandscapaciteit</u>	
Algemene Reserve 2017	272.000
Onvoorzien	125.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 397.000

5.2.2 Risicoprofiel

In deze paragraaf worden de belangrijkste (financiële) risico's voor de RUD Drenthe vermeld. In het model zijn risicobeoordeling en -kwantificering gehanteerd, zoals aanbevolen door het Ministerie van BZK. Deze risico's geven inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit (zie de hierna volgende tabel). Hierbij worden voor kleinere risico's geacht onderdeel te zijn van de reguliere bedrijfsvoering. De vermenigvuldiging met de wegingsfactoren impact en frequentie geeft het bedrag dat opgenomen moet worden als benodigd weerstandscapaciteit. De totale som bepaalt de weerstandscapaciteit die de RUD Drenthe nodig heeft om haar risico af te dekken.

De belangrijkste financiële risico's die de RUD Drenthe loopt zijn de volgende.

no	categorie	omschrijving	effect	financieel	impact	frequentie	benodigde weerstand-capaciteit
1	personeel	ziekte verzuim	productieverlies	€ 80.000	2	3	€ 40.000
2	personeel	kwaliteitscriteria 2,1	productieverlies	€ 160.000	3	4	€ 120.000
3	personeel	WIA	exploitatieverlies	€ 100.000	2	3	€ 50.000
	Totaal						€ 210.000

Klasse / Impact	Financieel	Wegingsfactor	Klasse/ Frequentie	Kans	Wegingsfactor
1	< € 50.000	€ 25.000	1	1 keer per 10 jaar of minder	0,10
2	€ 50.001 – € 100.000	€ 75.000	2	1 keer per 5-10 jaar	0,20
3	€ 100.001 – € 250.000	€ 175.000	3	1 keer per 2-5 jaar	0,50
4	€ 250.001 – € 1.000.000	€ 625.000	4	1 keer per 1-2 jaar	0,75
5	> € 1.000.000	€ 1.000.000	5	1 keer per jaar of meer	1,00

1. Ziekteverzuim

Algemeen

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 2,5%. Dit is op basis van het werkelijk ziekteverzuim 2015. Bij een hoger ziekteverzuim is er sprake van productiviteitsverlies. De kans hierop is relatief hoog gelet op landelijke ziekteverzuimcijfers (voor 2014: 4,9% bron CBS).

Beheersmaatregelen

Er zijn contracten afgesloten met een Arbo-arts en een verzuimcoach die de RUD Drenthe begeleidt bij ziekteverzuim. Daarnaast worden bij medewerkers met drie keer kort verzuim extra gesprekken gevoerd om te achterhalen wat de oorzaak van het verzuim is.

Calculatie financieel

Aangezien het ziekteverzuim bij vergelijkbare organisatie hoger is, is een afwijking van 1% reëel. Voor de calculatie is 1% van de totale loonsom gebruikt.

2. Kwaliteitscriteria 2.1

Algemeen

De RUD Drenthe wil in de toekomst voldoen aan interne en externe kwaliteitseisen. Volgens een in 2015 uitgevoerde analyse, voldoet de RUD Drenthe aan de kwaliteitscriteria 2.1 voor wat betreft de continuïteit. In 2016 zal nagegaan worden of alle medewerkers voldoen aan de kwaliteitseis 2.1. Verwacht wordt dat een aantal individuele medewerkers nog aanvullende opleidingen moeten volgen. Hierdoor kan een productieverlies ontstaan.

Beheersmaatregelen

In de loop van 2016 wordt inzichtelijk welke opleidingen gevolgd moeten gaan worden en kan nagegaan worden of middels spreiding in tijd niet acceptabel productieverlies voorkomen kan worden.

Calculatie financieel

De aan opleiding te volgen tijd kan het aantal hiervoor begrote uren overstijgen. Dit kan ten koste gaan van de productiviteit met een maximaal productiviteitsverlies van 2 fte.

3. Wijziging premies Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

De RUD Drenthe is van rechtswege publiek verzekerd (UWV) voor de WGA. Hiervoor dragen wij jaarlijks voor onze medewerkers WGA-premies af aan het UWV. De verschuldigde premie is gebaseerd op de historische gegevens van medewerkers die meer dan 35% arbeidsongeschikt zijn geraakt. De RUD Drenthe betaalt momenteel een relatief lage WGA-premie.

Een begin 2016 uitgevoerde risico-/impactanalyse heeft uitgewezen dat het risico dat deze premie in de toekomst gaat stijgen aanzienlijk is. Een kleine stijging van (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid bij onze medewerkers leidt tot een forse en langjarige premie-aanpassing. Dit zou een premieverhoging kunnen betekenen van ca. € 50.000 per jaar. Werkgevers hebben de mogelijkheid de publieke verzekering te beëindigen en eigen risicodrager te worden voor de WGA. Voor de begroting 2017 wordt vooralsnog de berekende premiestijging van € 50.000 per jaar meegenomen als risico.

De komende periode gaat de RUD Drenthe nader onderzoeken of het zinvol is vanaf 1 januari 2017 eigen risicodrager te worden voor de WGA en hiervoor een verzekering af te sluiten.

factor aanwezig / benodigd weerstandvermogen	
factor:	1,9
oordeel:	ruim voldoende

Voor het begrotingsjaar 2017 is de benodigde weerstandcapaciteit € 210.000. De aanwezige weerstandscapaciteit is € 397.000. Dit resulteert in een ratio van 1,90. Volgens de hierna volgende tabel is de ratio voldoende.

<i>Richtlijnen weerstandscapaciteit</i>	
betekenis ratio	ratio
	weerstandscapaciteit
uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < x < 1,0
Onvoldoende	0,6 < x < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

5.2.3 Financiële kengetallen

Het BBV heeft voorgeschreven dat in deze paragraaf een verplichte basisset van financiële kengetallen moet worden opgenomen. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de RUD Drenthe.

Netto schuldquote

Een goed kengetal om de hoogte van de schulden van de RUD Drenthe te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden de RUD Drenthe kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld de RUD Drenthe kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd. Normaal bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de RUD Drenthe in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de RUD Drenthe. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de RUD Drenthe. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio zich tussen de 30% en 80% voor een gemeentelijke organisatie. De RUD, als uitvoeringsorganisatie, kan met een lager percentage toe omdat eventuele verplichtingen (risico's) worden afgedekt door eigenaren.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de dekkingsbijdrage van de latende organisaties en de legesopbrengsten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Hieronder wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2016 (*)	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote:	1,2%	-9,9%	10,9%	9,7%	7,6%	4,7%	1,8%
Solvabiliteitsratio:	-4,3%	19,9%	18,2%	18,3%	19,1%	24,6%	30,7%
Structureel exploitatieruimte:	14,1%	13,7%	-3,3%	0,1%	0,7%	0,8%	0,8%

Schuldquote

Deze is vanaf 2016 groter dan 0. Dit betekent dat de RUD Drenthe ten opzichte van haar inkomsten ruimte heeft om eventueel schulden aan te gaan.

Solvabiliteitsratio

Doordat de RUD een jonge organisatie is, blijft het percentage de eerste jaren nog onder de norm. De ratio geeft de komende jaren een stijgende waarde weer en in 2020 komt deze boven de 30%. Hiermee komt dit percentage richting de "normale" waarde en betekent dat de RUD Drenthe in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Vanaf 2017 is dit kengetal licht positief en dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

5.3 Financiering/treasury

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is per 1 januari 2001 in werking getreden. Volgens deze wet is elke Gemeenschappelijke Regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van de treasury.

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen wordt geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader zoals gesteld door de Wet fido.

5.3.1 Treasurybeleid

De treasuryfunctie van de RUD Drenthe dient tot:

1. het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. het beschermen van vermogens- en (renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

5.3.2 Geldleningen

Aangezien de RUD Drenthe nog onvoldoende reserves heeft, zal voor de schommelingen in de liquiditeitspositie en voor het aangaan van investeringen in met name ICT, een overeenkomst met een nader te bepalen bank worden gesloten. Bij het aangaan van de leningen zal de RUD Drenthe de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet overschrijden. Op basis van deze begroting heeft de RUD Drenthe in het vierde kwartaal 2016 een lening van € 900.000 nodig om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

5.3.3 Kasgeldlimiet¹

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens artikel 2, lid 1, van de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet van gemeenschappelijke regelingen 8,2% van de primitieve begroting. Voor 2017 is dit € 997.000. De RUD Drenthe voldoet hieraan op basis van deze begroting.

5.3.4 Renterisiconorm²

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van de vaste schuld (er geldt een drempelbedrag van € 2,5 miljoen). Dat betekent dat in enig jaar 20% van de vaste schuld mag worden vernieuwd. Volgens de begroting wordt in 2017 geen nieuwe lening aangegaan. De investeringen voor LOS zullen reeds in 2016 worden gedaan.

¹ Een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar.

² Een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar.

5.4 Bedrijfsvoering

De RUD Drenthe is ingericht als een innovatieve en toekomstgerichte organisatie waarin deskundige en efficiënte dienstverlening centraal staat. In 2014 en 2015 is veel aandacht besteed aan het opstarten en stroomlijnen van de organisatie en het uitbouwen van de samenwerking met de opdrachtgevers. Vanaf 2016 ligt de nadruk op het verder uniformeren van onze werkwijze en werkprocessen o.a. via de implementatie van het LOS. Vanaf 2017 werkt de RUD Drenthe met een eigen LOS-systeem. Door de werkprocessen gelijk te schakelen kunnen de medewerkers flexibeler worden ingezet en wordt de RUD Drenthe minder kwetsbaar.

Organisatie en besturing

Het management van de RUD Drenthe creëert een werkomgeving die leidt tot een efficiënte en slagvaardige uitvoering. Het management draagt zichtbaar het principe van het Nieuwe Werken uit en ondersteunt het standpunt van een gezonde balans tussen werk en privé voor medewerkers.

De organisatie wordt professioneel aangestuurd waardoor er grip blijft op de financiën, de productie en de kwaliteit.

De houding en het gedrag van de medewerker en de leidinggevende is gericht op:

- het leveren van goede dienstverlening
- de juiste behandeling van de klant
- het realiseren van de afgesproken resultaten
- het nakomen van afspraken en het elkaar hierop aanspreken
- het nemen van initiatieven en zelfstandig werken
- procedures en processen die zodanig zijn ingericht dat zij een efficiënte dienstverlening ondersteunen

Personeelsbeleid

De RUD Drenthe wil een aantrekkelijke werkgever zijn met voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de medewerkers en een voldoende ruim opleidingsbudget. Medewerkers krijgen de mogelijkheid plaats- en tijdsafhankelijk te werken en zijn uitgerust met goede ICT-middelen om hun werk efficiënt en zoveel mogelijk digitaal te kunnen uitvoeren. Door de schaal van de RUD Drenthe kunnen medewerkers hun kennis en ervaring delen.

Informatiemanagement

Dankzij het LOS-systeem zullen we in staat zijn in 2017 betere en meer gedetailleerde informatie over onze productie te verstrekken.

Dienstverlening

De RUD Drenthe werkt met een productenboek waarin per product en dienst de output is opgenomen. Dienstverlening is een basiscompetentie van medewerkers die bij de RUD Drenthe werken.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Formatieoverzicht

		2017 (*)
Uitgangspunt formatie en loonkosten	FTE	loonsom
Eindtotaal	119,0	€ 8.605.836

(*) = loonsom 2016 incl cao, plus 2% looncompensatie

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

De jaarrekening van 2015 levert uiteindelijk een algemene reserve van +/- € 1.202.000. Deze reserve is deels gebruikt ter dekking van de begrotingswijziging 2016. Hiermee resteert een algemene reserve van € 256.000 op 1 januari 2017. De begrotingswijziging voorziet in het instellen van een reserve "doorontwikkeling organisatie". In deze reserve is € 275.000 gestort.

Bijlage 3: Overzicht van rente en afschrijving

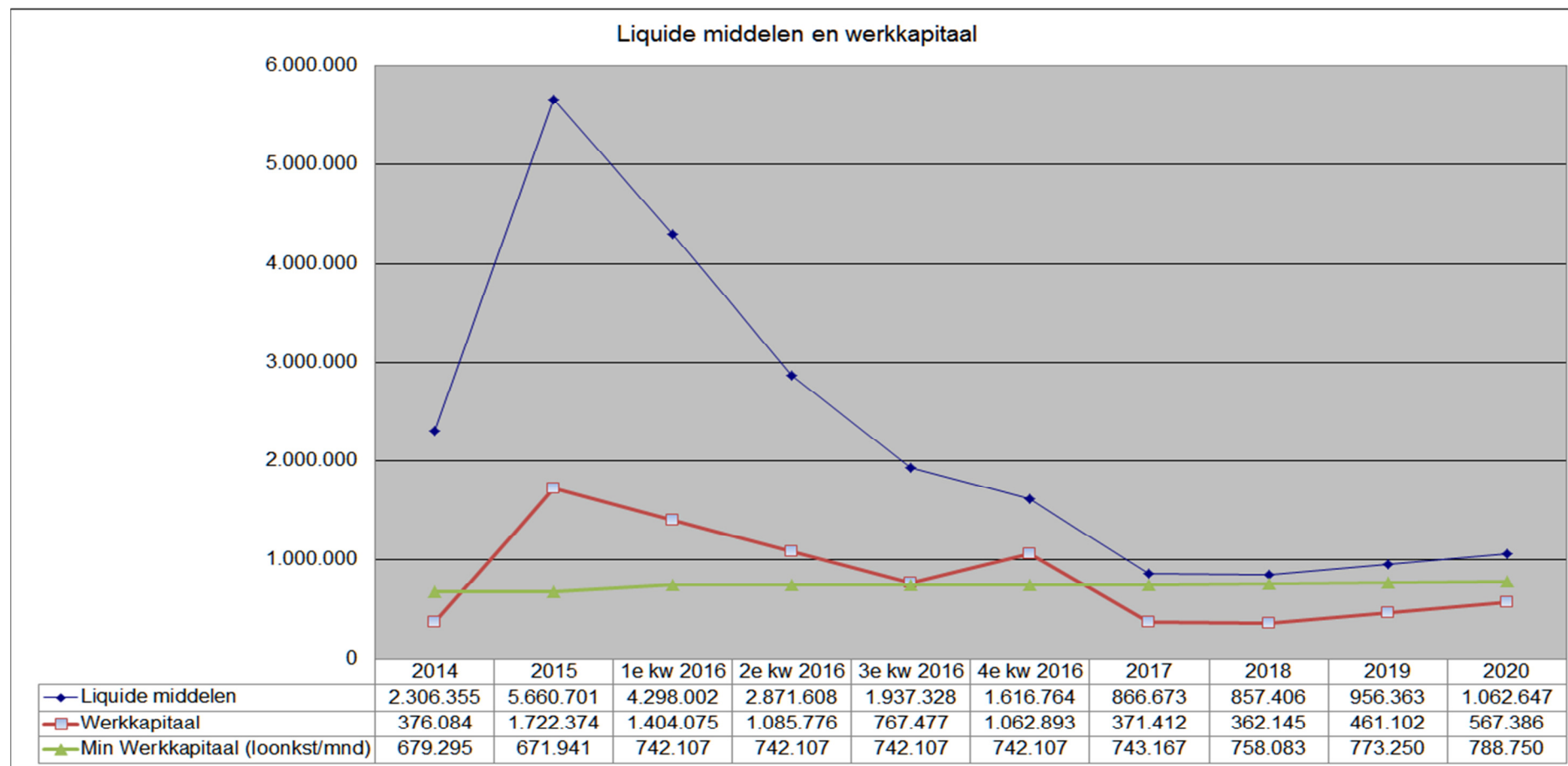
afschrijving investeringen								
omschrijving	investering bedrag	periode afschrijving	rente %	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
sub totaal ICT	€ 900.000		2,00%	€ 18.000				
	€ 900.000	7	2,00%		€ 139.061	€ 139.061	€ 139.061	€ 139.061
totaal				€ 18.000	€ 139.061	€ 139.061	€ 139.061	€ 139.061
rente				€ 18.000	€ 18.000	€ 15.579	€ 13.109	€ 10.590

Deze bijlage is de onderbouwing van de kapitaallasten zoals in paragraaf 4.2.3 weergegeven. Het vorenstaande overzicht geeft de rente en afschrijving weer. Conform het financieel reglement heeft de RUD Drenthe gekozen om investeringen af te schrijven op basis van annuïteit in het jaar nadat de investering gereed is.

Bijlage 4: Staat van investeringen

De RUD Drenthe heeft nog geen investeringen en daarom nog niet van toepassing.

Bijlage 5: Liquiditeitsprognose

In 2016 dalen de liquide middelen door de investeringen in LOS, de extra loonkosten (cao) en extra werkzaamheden (Asbesttaken/zonebeheer). De verwachting is dat er voor de investeringen in LOS eind 2016 een lening wordt afgesloten. Door deze lening blijven de liquide middelen groter dan het minimale werkkapitaal. Begin 2017 zullen er (extra) uitbetalingen plaatsvinden voor het IKB en zullen kosten voor de “doorontwikkeling” worden gemaakt.

Agendapunt
voor de vergadering van het dagelijks bestuur RUD Drenthe
11 april 2016

Datum: 3 maart 2016

Opsteller:

Johan Vogelaar, directeur RUD Drenthe

Openbaar

Advies van de Raad van Opdrachtgevers uit de vergadering 21 maart 2016: akkoord

Onderwerp

Jaarrekening 2015, Begrotingswijziging 2016, Meerjarenbegroting 2017-2020

Gevraagd besluit:

- Voorlopige vaststelling van de jaarrekening 2015 van de RUD Drenthe en aanbieding aan het algemeen bestuur, ter vaststelling op 11 juli 2016
- Instemmen met het toevoegen van het rekeningresultaat 2015 van € 1.346.289 aan de algemene reserve
- Instemmen met de begrotingswijziging 2016
- Instemmen met het instellen van een bestemmingsreserve van € 275.000 voor de doorontwikkeling van de organisatie
- Instemmen met de ontwerp-programmabegroting 2017 en de ontwerp-meerjarenraming 2018-2020

Inleiding

Gezien de samenhang tussen de bovengenoemde stukken worden deze via één oplegnotitie aan u aangeboden.

Jaarrekening

De jaarrekening laat een positief rekeningresultaat zien van ruim € 1.3 miljoen. De begroting 2015 ging uit van een rekeningresultaat over 2015 van € 154.000,-. In de najaarsnota werd de prognose bijgesteld naar € 717.000,-. Voorgesteld wordt het rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee bedraagt de algemene reserve per 1-1-2016 € 1.202 miljoen. Onze accountant Deloitte heeft de jaarstukken gecontroleerd en een goedkeurende controleverklaring verstrekt zowel wat betreft de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Begrotingswijziging 2016

Als gevolg van een aantal ontwikkelingen die nog niet bekend waren bij het opstellen van de begroting wordt voorgesteld een aantal wijzigingen door te voeren in de begroting 2016 en een bestemmingsreserve in te stellen van € 275.000. De voorgestelde financiële dekking komt uit het gerealiseerde rekeningresultaat van 2015 en uit de gewijzigde bijdragen van de deelnemers.

	<i>Begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020</i> De meerjarenbegroting 2017-2020 is gebaseerd op de Drentse maat waarbij is uitgegaan van een voortzetting van het werkpakket van 2016, inclusief de wijziging die voorgesteld wordt in de begrotingswijziging 2016. Bij het opstellen van de begroting zijn de kaders uit de kaderbrief gehanteerd die op 30 november 2015 door het AB is vastgesteld. De meerjarenbegroting is voor de komende jaren sluitend en laat per jaar een beperkt positief resultaat zien, waardoor de algemene reserve stijgt van € 272.000 in 2017 naar € 567.000 in 2020.
Motivatie	<i>Jaarrekening 2015</i> Het verschil van het gerealiseerde rekeningresultaat van € 600.000 ten opzichte van de najaarsnota wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door: • Lagere personeelslasten (€ 330.000): deze kosten zijn lager dan begroot doordat niet alle vacatureruimte is benut voor inhuur van personeel. Dit was o.a. mogelijk door efficiënter te werken en door het lage ziekteverzuim. De begroting 2016 bevat geen vacatureruimte meer. Daarmee is deze onderschrijding incidenteel. Daarnaast is het beschikbare opleidingsbudget, met name op concernniveau niet benut en was er een meevaller van ca. € 100.000 door een vrijval van opgenomen uren van het verlofstuwmeer. • Lagere incidentele kosten (€ 275.000): deze meevaller valt samen met de vertraging van het invoeren van het LOS-systeem. De kosten zullen pas vanaf 2016 worden gemaakt. Het voorstel is daarom om hiervoor in 2016 een bestemmingsreserve te vormen. In 2016 is nog een post voor incidentele kosten opgenomen van € 100.000,-. Vanaf 2017 komt deze post te vervallen. • Niet benutten van de post onvoorzien (€ 120.000) • Lagere deelnemersbijdragen (-€ 234.000): De deelnemersbijdrage is conform begroting geweest, echter een gedeelte is bestemd als bijdrage voor de investeringen in het nieuwe zaakstelsel LOS. Dit gedeelte is op advies van de accountant, evenals in 2014, rechtstreeks ten gunste van de materiële vaste activa op de balans gebracht en moet daarom in de jaarrekening gepresenteerd worden als verlaging van de deelnemersbijdrage. Voor de begroting van 2016 heeft dit geen effect omdat de voorbereidingsfase, tot gunning, van het LOS-systeem dan is afgerond en de kosten vanaf 2016 worden geactiveerd. We stellen voor het gerealiseerde rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene reserve, omdat door een aantal onvoorziene ontwikkelingen in 2016 (zie begrotingswijziging 2016) een groot deel van de algemene reserve weer aangewend moet worden. Hiermee kan een verhoging van de deelnemersbijdrage in 2016 worden voorkomen. Onze accountant Deloitte heeft de jaarstukken gecontroleerd en een goedkeurende controleverklaring verstrekt zowel wat betreft de getrouwheid als de rechtmatigheid. De accountant constateert in het accountantsverslag dat in het jaarrekeningproces verbeteringen zijn aangebracht ten opzichte van 2014 en dat het proces goed is voorbereid. Indien het DB instemt met de jaarstukken zal de accountant het definitieve accountantsverslag en de controleverklaring naar het AB sturen. De belangrijkste bevindingen van de accountant zijn: • De accountant constateert dat de verplichting die in 2014 is opgevoerd voor opgebouwde verlofuren is verminderd van € 330.028 naar € 234.438 in 2015. <i>Reactie RUD:</i> de RUD heeft in 2015 actief gestuurd op het opnemen van verlofuren die opgebouwd zijn door medewerkers voordat ze in dienst kwamen bij de RUD, zodat deze verplichting de komende jaren wordt afgebouwd naar € 0. • De algemene reserve komt eind 2015 uit op € 1.202.096. Dit is onder het maximum van 10% van de jaaromzet (€ 12.097.221), waardoor het gehele rekeningresultaat over 2015 toegevoegd kan worden aan de algemene reserve en geen restitutie aan de deelnemers hoeft plaats te vinden.

Reactie RUD: gezien de norm van 10% en de voorgestelde begrotingswijziging 2016 is ervoor gekozen het rekeningresultaat over 2015 toe te voegen aan de algemene reserve.

- Tussen de raming van de najaarsnota en het definitieve rekeningresultaat zit een behoorlijk verschil. De accountant constateert dat dit verschil hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door afwijkingen die ten tijde van het opstellen van de najaarsnota nog niet bekend waren.

Reactie RUD: De RUD probeert bij de tussentijdse rapportages een zo goed mogelijke prognose af te geven. Het verschil is met name ontstaan door de ontwikkelingen rondom LOS, waarvan de financiële gevolgen ten tijde van het opstellen van de najaarsnota nog onzeker waren.

- De accountant constateert dat de frauderisicoanalyse in 2015 eerder is opgesteld en vastgesteld dan in 2014 en vindt dit belangrijk omdat hiermee tijdig inzichtelijk is geworden welke risico's RUD Drenthe op dit gebied loopt en hoe deze worden beheerst. Tijdens de uitvoering van de controle van de jaarrekening 2015 heeft de accountant geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Reactie RUD: Het MT heeft op basis van de benoemde risico's in de frauderisicoanalyse geconcludeerd dat de aard van de risico's dusdanig is dat het afsluiten van een verzekering voor deze risico's niet zinvol is.

Begrotingswijziging 2016

Als gevolg van een aantal ontwikkelingen die bij het opstellen van de begroting 2016 nog niet bekend waren, stellen we voor de volgende wijzigingen aan te brengen in de begroting:

- Verhoging van de loonkosten met € 380.000,-. Als gevolg van cao-afspraken stijgen de personeelskosten in 2016 met 3% in plaats van de begrote 2% (€ 80.000) en door de invoering van het Individueel Keuze Budget (€ 300.000) waardoor éénmalig een extra personeelslast ontstaat ter hoogte van 7 maanden vakantiegeld.
- Extra taken voor BRZO (€ 143.000), asbest en zonebeheer geluid (€ 185.000). De extra taken voor BRZO-inrichtingen worden gedekt door een hogere bijdrage van de provincie Drenthe, voor een vijftal andere deelnemers betekent dit een verlaging van de bijdrage. Vanaf 2016 voert de RUD Drenthe alle asbesttaken volgens het basistakenpakket uit. De kosten voor 2016 te dekken uit het gerealiseerd resultaat 2015. De structurele effecten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2017.
- Boekhoudkundige aanpassing van de verantwoording van de leges. Dit heeft geen financiële gevolgen.
- Instellen van een bestemmingsreserve (€ 275.000): in de begrotingen van de jaren 2014 t/m 2016 is een budget opgenomen voor incidentele kosten voor de inrichting en de optimalisering van de bedrijfsvoering. In 2015 was hiervoor een budget geraamd van € 350.000. Dit budget is maar deels benut, omdat de optimalisering maar deels doorgevoerd kon worden door de vertraging van de invoering van het LOS-systeem. In de begroting van 2016 is een efficiency-korting doorgevoerd met als voorwaarde dat het LOS-systeem in 2016 operationeel zou zijn. Aangezien aan deze voorwaarde niet wordt voldaan, verwachten we dat het budget voor incidentele kosten van € 100.000 in 2016 niet toereikend is. Daarom zouden we het restant van het budget voor incidentele kosten van 2015 (€ 275.000) in een bestemmingsreserve willen storten, om de optimalisatie van de bedrijfsvoering te kunnen voltooien. We willen de reserve graag tot onze beschikking hebben voor de duur van het LOS-project en hieruit de uitgaven dekken die samenhangen met de optimalisatie van de bedrijfsvoering. Wij verzoeken het AB om ons te mandateren uitgaven te doen ten laste van deze reserve. We zullen ons achteraf bij alle rapportages (voor- en najaarsnota en jaarrekening) verantwoorden over deze uitgaven. Het eventuele restant budget aan het eind van het project valt terug in de algemene reserve.

We stellen voor bovenstaande wijzigingen deels te dekken uit de algemene reserve en deels uit de gewijzigde deelnemersbijdrage.

Hiermee wordt de begroting 2016 als volgt gewijzigd:

programmabegroting Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

	jaarrekening	* 1000 euro		
	2015	2016	voorstel	2016*
baten	12.332	11.370	313	11.683
lasten	10.986	11.478	878	12.356
resultaat	1.346	-108	-565	-673
resultaat 2014	-144			
bestemmingsreserve			-275	-275
algemene reserve 31/12	1.202	1.094		254
(*) = na wijziging en incl. systeemgericht toezicht				

Begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020

De meerjarenbegroting 2017-2020 is gebaseerd op de kentallen en het werkpakket 2016, inclusief de extra taken die zijn opgenomen in de begrotingswijziging 2016. Voor de Drentse maat zijn kentallen aangenomen en in de praktijk zal blijken of deze aannamen voor de kentallen correct zijn. Risico is dat de afgesproken productie (jaarprogramma) niet uitgevoerd kan worden binnen de vastgestelde begroting. Het risico kan beheerst worden door aanpassing van de begroting en/of het jaarprogramma. In de begroting zijn de begrote kosten voor LOS aangepast aan de afspraken die hierover met de leverancier Genetics zijn gemaakt. De RUD had in de voorgaande begrotingen de kosten van het systeem als kapitaallasten opgenomen, maar de aanbesteding heeft geresulteerd in een leaseconstructie met de verplichting voor de dienst om zelf een functioneel beheerder aan te stellen. Hierdoor zijn in deze begroting een deel van de kapitaallasten hernoemd naar bedrijfsvoeringskosten en kosten voor applicatiebeheer. De kosten van het implementatietraject worden wel geactiveerd en blijven als kapitaallast staan in de begroting. De totale kosten blijven binnen de geraamde kosten zoals deze in de voorgaande begrotingen zijn opgenomen.

De meerjarenbegroting is voor de komende jaren sluitend en laat per jaar een beperkt positief resultaat zien, waardoor de algemene reserve stijgt van € 272.000 in 2017 naar € 567.000 in 2020 (zie onderstaande tabel). Voor 2017 is deze reserve voldoende als weerstandscapaciteit om risico's zoals gecalculeerd in de risicoparagraaf op te kunnen vangen.

programmabegroting Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe 2017

	* 1000 euro				
	2016 (*)	2017	2018	2019	2020
baten	11.683	12.181	12.424	12.673	12.926
lasten	12.356	12.163	12.334	12.574	12.820
resultaat	-673	18	91	98	106
Reserve doorontwikkeling	-275				
algemene reserve 31/12	254	272	363	461	567
(*) = obv de Begrotingswijziging 2016 (dd 11 juli 2016)					

Bijlagen

- Jaarverslag 2015 + Concept-accountantsverslag
- Begrotingswijziging 2016
- Ontwerp-begroting 2017

Procedure	<i>Jaarrekening</i> Volgens artikel 26 van de GR biedt het dagelijks bestuur de voorlopige jaarrekening over het afgelopen kalenderjaar vóór 15 april aan het algemeen bestuur en aan de Provinciale Staten en de raden van de deelnemers. De jaarrekening kan vervolgens op 11 juli worden vastgesteld door het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli aan Onze Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties en de deelnemers. <i>Begrotingswijziging 2016 en begroting 2017 + meerjarenbegroting 2018-2020</i> Na instemming door het dagelijks bestuur op 11 april a.s. stuurt deze volgens artikel 25 van de GR vóór 1 mei een ontwerpbegroting met toelichting aan Provinciale Staten en de raden van de deelnemers. De deelnemers kunnen binnen acht weken na toezending van de ontwerpbegroting van hun zienswijzen doen blijken. Het dagelijks bestuur voegt, alvorens verzending van de ontwerpbegrotingswijziging en de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur plaatsvindt, de commentaren en zienswijzen van de deelnemers toe. Het algemeen bestuur stelt, na overweging van de zienswijzen, op 11 juli de begrotingswijziging en de meerjarenbegroting vast. Binnen twee weken na de vaststelling zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begrotingswijziging en de meerjarenbegroting aan de deelnemers en in ieder geval voor 1 augustus aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Communicatie	Zie de procedure en via de besluitenlijst van het DB.

Besluit dagelijks bestuur d.d. 11 april 2016: conform

**Gemeenschappelijke regeling
RUD Drenthe**

Accountantsverslag

**Voor het boekjaar geëindigd op
31 december 2015**

13 april 2016

Het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling RUD Drenthe
Postbus 1017
9400 BA ASSEN

Datum

13 april 2016

Behandeld door

B.J. Mol
088 288 3983

Ons kenmerk

3114095030/2016.050354.03/TO

Onderwerp

Accountantsverslag van de gemeenschappelijke regeling
RUD Drenthe voor het boekjaar 2015

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling RUD Drenthe (hierna: RUD Drenthe) gecontroleerd. De jaarrekening van RUD Drenthe is opgesteld onder eindverantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Dit accountantsverslag bevat onze belangrijkste bevindingen.

Bij deze jaarrekening 2015 hebben wij op 13 april 2016 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Het verslag van bevindingen is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2015. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Graag maken wij van deze gelegenheid gebruik uw organisatie en de ambtelijk medewerkers te bedanken voor de samenwerking en voor uw constructieve houding tijdens onze controle. Mochten er vragen zijn naar aanleiding van dit verslag, dan zijn wij graag bereid die te beantwoorden.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. H. Kuperus RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2014' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

3

13 april 2016

3114095030/2016.050354.03/TO

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 De opdracht die u ons hebt verstrekt	4
1.2 Er is een goedkeurende controleverklaring verstrekt	4
1.3 Verloop van het controleproces	5
2. Controlebevindingen jaarrekening 2015	6
2.1 Financiële positie RUD Drenthe	6
2.2 Overige bevindingen	6
2.3 Verantwoording bodemsaneringsprojecten provincie Drenthe	7
2.4 Frauderisico's, beheersmaatregelen en bestuurlijke betrokkenheid daarbij	7
3. Rechtmatigheid	8
3.1 Aanpak controle rechtmatigheid	8
3.2 Begroting is onderschreden, middelen begroting zijn niet volledig uitgegeven	8
3.3 Naleving overige verordeningen	9
Appendix A - Overzicht gecorrigeerde controleverschillen	10
Appendix B - Frauderisico	11
Appendix C - Bevestiging onafhankelijkheid	12
Appendix D - Disclaimer en beperking in gebruik	13

1. Inleiding

1.1 De opdracht die u ons hebt verstrekt

Door middel van de door u getekende opdrachtbevestiging van 24 september 2015 heeft u ons opdracht gegeven tot de controle van de jaarrekening 2015 van uw organisatie.

De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening 2015 van RUD Drenthe. De accountantscontrole omvat naast de controle op de getrouwheid van de cijfers ook de rechtmatigheid van het financiële beheer over het jaar 2015, zoals uitgeoefend door of namens het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur legt door middel van de jaarstukken, de jaarrekening en het jaarverslag, verantwoording af aan het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de jaarrekening en heeft die verantwoordelijkheid schriftelijk aan ons bevestigd.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen die voortvloeien uit de controle.

1.2 Er is een goedkeurende controleverklaring verstrekt

Het oordeel op basis van ons onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatigheid geven wij weer in de controleverklaring. Bij dit onderzoek geven wij antwoord op de volgende vragen:

- Zijn de in de jaarrekening gepresenteerde baten en de lasten over 2015 en de activa en passiva per 31 december 2015 getrouw weergegeven?
- Zijn de baten en lasten en de balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de verordeningen van RUD Drenthe, en zijn deze rechtmatig tot stand gekomen?
- Maken de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk?
- Is de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten?
- Is het jaarverslag verenigbaar met de jaarrekening?

Bij de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening 2015 hebben wij op 13 april 2016 een verklaring met een goedkeurende strekking afgegeven, zowel voor het aspect getrouwheid als voor het aspect rechtmatigheid.

In overeenstemming met het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) hebben wij de navolgende goedkeurings- en rapporteringstoleranties gehanteerd:

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves)	€ 107.500
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten	€ 322.500
Rapporteringstoleranties		
Door ons gehanteerd:		
Fouten	5% van bovenstaande goedkeuringstoleranties	€ 5.375
Onzekerheden		€ 16.125

1.3 Verloop van het controleproces

De controle van de jaarrekening van RUD Drenthe dient in een kort tijdsbestek plaats te vinden. Dit omdat RUD Drenthe tijdig moet rapporteren richting de deelnemende gemeenten en de provincie. We vinden dat de planning van het jaarrekeningtraject zorgvuldig door u is voorbereid. Voor een belangrijk deel is RUD Drenthe daarbij afhankelijk van de provincie Drenthe, omdat de administratieve zaken, waaronder het opmaken van de jaarrekening, daar zijn belegd. Het jaarverslag wordt opgesteld door RUD Drenthe zelf.

Het jaarrekeningproces vergt, vanwege de korte doorlooptijd, goede planning en veel coördinatie en afstemming met uw accountant. We constateren dat daarin ten opzichte van vorig jaar verbeteringen zijn gerealiseerd.

Tegelijkertijd constateren we ook dat in de conceptjaarrekening nog diverse omissies aanwezig waren. Hierdoor was het noodzakelijk om meerdere conceptversies van de jaarrekening uit te wisselen en om cijfermatig nog een aantal correcties door te voeren. Deze zaken zijn echter tijdig opgelost en hebben een vlotte afwikkeling niet in de weg gestaan.

Graag evalueren we het jaarrekeningtraject met u, zodat de volgende controle wederom goed verloopt en waarbij verbeterpunten verder worden opgepakt.

2. Controlebevindingen jaarrekening 2015

In dit hoofdstuk rapporteren wij de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van RUD Drenthe.

2.1 Financiële positie RUD Drenthe

RUD Drenthe heeft over het kalenderjaar 2015 een positief gerealiseerd resultaat van € 1.346.289 behaald. Verrekend met het negatief eigen vermogen ultimo 2014 van € 144.193 geeft dat ultimo 2015 een eigen vermogen van € 1.202.096. Hiermee blijft de RUD Drenthe net binnen de grenzen van 10% van de jaaromzet - welke in 2015 ad € 12.097.221 bedraagt – en dat betekent dat het eigen vermogen ter beschikking kan blijven aan de RUD Drenthe en niet (gedeeltelijk) hoeft terug te vloeien naar de deelnemers.

De RUD Drenthe verwacht op basis van de meerjarenperspectief 2016-2019 dat vanaf boekjaar 2018 de algemene reserve de maximaal toegestane grens van 10% van de jaaromzet zal overschrijden. Het is van belang dat de RUD Drenthe hier op blijft monitoren, zodat u blijft voldoen aan artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe.

2.2 Overige bevindingen

- Bij de start van de RUD Drenthe is het overgrote deel van de medewerkers overgekomen van de latende organisaties. In het sociaal statuut is bepaald dat de door deze medewerkers opgebouwde verlofuren mee over gingen naar de RUD Drenthe. Dit betreft een verplichting voor de RUD Drenthe welke ultimo 2014 € 330.028 bedroeg. Ten tijde van de interim-controle hebben wij de RUD Drenthe geadviseerd om deze verplichting geleidelijk af te laten lopen en de medewerkers er op te attenderen de verlofuren op te nemen. In 2015 is een gedeelte van dit verlof opgenomen waardoor een vrijval van € 95.590 heeft plaatsgevonden. De resterende verplichting bedraagt per ultimo 2015 ad € 234.438.
- Er is sprake van twee facturen, gezamenlijk ad € 24.200, die betrekking hebben op geleverde diensten in week 49 tot en met 52 van het jaar 2015, maar die niet verantwoord zijn in de jaarrekening 2015. Deze kosten hebben betrekking op bodemsanering, wat voor rekening van de provincie Drenthe wordt uitgevoerd. Derhalve is er geen sprake van invloed op eigen vermogen danwel het gerealiseerd resultaat.
- Er is sprake in 2015 van een onderschrijding van € 1.306.943 t.o.v. het budget. Hierdoor komt het eigen vermogen ultimo 2015 uit op € 1.202.096. De algemene reserve blijft hiermee net onder het maximum van 10% van de jaaromzet, waardoor geen restitutie aan de deelnemers hoeft plaats te vinden.

- De raming van het resultaat van de najaarsrapportage was € 717.000, terwijl het werkelijke resultaat is uitgekomen op € 1.346.289. Wij willen benadrukken dat er nagenoeg geen afwijking mag zijn tussen de najaarsrapportage en de jaarrekening, voorzover dit te voorzien was ten tijde van de najaarsrapportage. Het verschil is met name veroorzaakt door lagere personeelslasten (€ 330.000), vertraging invoeren LOS-systeem (€ 275.000), het niet benutten van de post onvoorzien (€ 120.000) en lagere deelnemersbijdragen (-/- € 234.000).

2.3 Verantwoording bodemsaneringsprojecten provincie Drenthe

Naast de uitvoering van 'eigen' taken op het gebied van milieu worden door RUD Drenthe ook bodemsaneringsprojecten uitgevoerd in opdracht van de provincie Drenthe. Daarbij is afgesproken dat de uitgaven en ontvangsten via de *balans* van RUD Drenthe en niet via het *overzicht van baten en lasten* verantwoord. De reden hiervoor is dat deze activiteiten volledig voor rekening en risico van de provincie worden uitgevoerd en daarmee niet tot de activiteiten van de RUD Drenthe zelf worden gerekend.

Per ultimo 2014 was sprake van een openstaande vordering op de provincie van € 127.016. In 2015 heeft de RUD Drenthe van de provincie Drenthe een voorschot ontvangen van € 3 miljoen, waar in 2015 € 770.514 aan werkelijke kosten tegenover staan. Ultimo 2015 is daarom sprake van een vooruit ontvangen bedrag van € 2.229.486. De schuld met betrekking tot de bodemsaneringsprojecten bedragen verhoudingsgewijs 73% van de overige schulden.

2.4 Frauderisico's, beheersmaatregelen en bestuurlijke betrokkenheid daarbij

Het dagelijks bestuur van RUD Drenthe is verantwoordelijk voor het vermijden en ontdekken van fraude. Vanuit onze rol bevragen wij het dagelijks bestuur hier ook op. Welke frauderisico's kunnen zich voordoen bij RUD Drenthe en welke maatregelen van interne beheersing zijn er om fraudes te voorkomen?

Het beheersen van kwaliteit is uitsluitend mogelijk indien vooraf ook inzicht wordt verkregen in en bewustwording is gecreëerd omtrent de gebieden die gevoelig zijn voor fraude. Het onderkennen van dergelijke risico's is een startpunt om (goede) interne beheersingsmaatregelen in te voeren, die het risico op fraude zoveel als mogelijk beperken. De interne frauderisicoanalyse geeft nadere richting aan de wijze waarop de RUD de eigen beheersingsomgeving heeft ingericht.

De directie van RUD Drenthe heeft in 2015 een frauderisicoanalyse laten opstellen en ondertekend. De behandeling van de analyse in het bestuur heeft inmiddels plaatsgevonden. Dit vinden wij een goede zaak, want hiermee is inzichtelijk geworden welke risico's RUD Drenthe op dit gebied loopt en is antwoord gegeven op de vraag of de risico's intern voldoende worden beheerst. U bent voor uzelf tot de conclusie gekomen dat voor de geïdentificeerde risico's voldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en dat geen aanvullende maatregelen nodig zijn.

3. Rechtmatigheid

3.1 Aanpak controle rechtmatigheid

De jaarrekening 2015 is de financiële resultante van de handelingen die binnen uw organisatie hebben plaatsgevonden. Het oordeel over de betrouwbaarheid van deze financiële uitkomsten wordt mede vastgesteld aan de hand van de interne controles die de RUD Drenthe zelf dient uit te voeren. De uitkomsten van deze controles zijn voor ons van belang om ons oordeel op te baseren. Rechtmatigheid is in essentie het vaststellen dat de gemaakte afspraken en regels worden nageleefd. Heldere procedures vormen hiervoor een belangrijke voorwaarde.

Om ons als accountants als het ware de goede weg te wijzen en ook de interne controle richting te geven, is het van belang dat er een controleprotocol is waarin het normenkader is opgenomen. Het normenkader is in feite niets anders dan een overzicht van de van toepassing zijnde - en daarmee te toetsen - interne en externe spelregels.

Het van toepassing zijnde controleprotocol met het normenkader is op 29 juni 2015 door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij hebben onze werkzaamheden uitgevoerd aan de hand van dit normenkader, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie zoals deze vastligt in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, namelijk voor fouten 1% en voor onzekerheden 3%.

In de financiële verordening van de RUD Drenthe is vastgesteld dat het Dagelijks Bestuur zorg draagt voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Dit ter vaststelling van het getrouwe en rechtmatige beeld van de jaarrekening. RUD Drenthe heeft een dergelijke interne controle laten uitvoeren door de provincie Drenthe, om vast te stellen dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand gekomen zijn.

3.2 Begroting is onderschreden, middelen begroting zijn niet volledig uitgegeven

Eén van de belangrijkste elementen van de kaderstellende taak van het algemeen bestuur is het budgetrecht. Het algemeen bestuur heeft het recht om de budgetten toe te kennen. Het dagelijks bestuur is vervolgens verantwoordelijk voor het opzetten van een systeem van budgetbeheer dat moet waarborgen dat de lasten binnen de begroting blijven.

Omdat het algemeen bestuur de kaders stelt, is het overschrijden van de begroting in beginsel onrechtmatig. De analyse van overschrijdingen dient plaats te vinden op het niveau van de vastgestelde programma's. De begroting en daarmee ook de jaarrekening van RUD Drenthe kent echter geen onderverdeling naar programma's. In feite is er daarmee sprake van één programma, namelijk de uitvoering van milieutaken.

• Totaal geraamde lasten (na wijziging), inclusief onvoorziene kosten:	€ 12.057.873
• Totaal realisatie, inclusief onvoorziene kosten:	<u>€ 10.750.930</u>
• Onderschrijding	€ 1.306.943

9

13 april 2016

3114095030/2016.050354.03/TO

Er is sprake van een begrotingsonderschrijding, zodat begrotingsonrechtmatigheid niet aan de orde is.

3.3 Naleving overige verordeningen

Van de overige verordeningen en wetgeving die hebben geleid tot financiële beheersmaatregelen in 2015, hebben we kunnen vaststellen dat deze door het bestuur worden nageleefd.

10

13 april 2016

3114095030/2016.050354.03/TO

Appendix A - Overzicht gecorrigeerde controleverschillen

Hieronder geven wij een overzicht van geconstateerde en gecorrigeerde verschillen gedurende de jaarrekeningcontrole.

- Er is sprake van twee facturen ad in totaal € 24.200 die betrekking hebben op geleverde diensten in week 49 tot en met 52 van het jaar 2015, maar die niet verantwoord zijn in de jaarrekening 2015. De kosten hebben betrekking op bodemsanering. Derhalve is er geen sprake van invloed op het eigen vermogen danwel het gerealiseerd resultaat.

Gecorrigeerde controleverschillen (welke zijn gecorrigeerd en dus niet meer zijn opgenomen in de definitieve jaarrekening)	Soort	Invloed Eigen vermogen	Invloed Resultaat
Totaal verschillen:			
- Bevindingen ten aanzien van bodemsanering	Fouten	n.v.t.	n.v.t.
Totaal onzekerheden:	n.v.t.	€ 0	€ 0
Totaal verschillen en onzekerheden:	n.v.t.	€ 0	€ 0

Appendix B - Frauderisico

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van RUD Drenthe, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2015 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

12

13 april 2016

3114095030/2016.050354.03/TO

Appendix C - Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij RUD Drenthe in 2015 voldoende is gewaarborgd. Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening (niet controle gerelateerd)

Geen

13

13 april 2016

3114095030/2016.050354.03/TO

Appendix D - Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de leden van algemeen en dagelijks bestuur van RUD Drenthe, de deelnemende gemeenten, provincie Drenthe en het ministerie van BZK en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor is opgesteld en bedoeld. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg op ons aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond wordt of in wiens handen het komt.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven, zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat eventuele opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie over het systeem van interne beheersing en de werking daarvan.

Jaarstukken

RUD Drenthe

2015

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur
van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Drenthe, 11 juli 2016

Voorzitter,

Directeur,

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
1. Jaarverslag RUD	5
1.1 Beleidsverantwoording	5
1.1.1 Milieutaken	5
1.1.2. Onvoorzien	13
1.2 Paragrafen	14
1.2.1 Leges/lokale heffingen	14
1.2.2 Weerstandsvermogen	14
1.2.3 Financiering/treasury	18
1.2.4 Bedrijfsvoering	19
2. Jaarrekening RUD	23
2.1 Balans per 31 december	23
2.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over de begrotingsronde	25
2.3 Toelichtingen	26
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	26
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015	28
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015	37
2.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	48

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (hierna te noemen: RUD) over het jaar 2015.

In dit jaarverslag vertellen wij wat we in het jaar 2015 gedaan en bereikt hebben en geven we inzicht in de financiële resultaten.

Het afgelopen jaar laat zich het best karakteriseren als een jaar waarin we overgegaan zijn van een organisatie in opbouw naar een stabiele organisatie. De voordelen van het samenvoegen van kennis en ervaring in één organisatie worden steeds meer zichtbaar. In 2015 is verder gebouwd aan het uniformeren en efficiënter werken. Dit hebben we gedaan door het verbeteren van de werkprocessen, het ontwikkelen van de Drentse Maat en het opstarten van een kwaliteitszorgtraject. Tevens is het aanbestedingstraject van ons eigen leefomgevingssysteem (LOS) afgerond. In 2016 en 2017 wordt LOS geïmplementeerd. Dit systeem zal een belangrijke bijdrage leveren aan uniformeren en efficiënter werken en maakt een betere verantwoording mogelijk.

We bouwen in 2016 verder aan een professionele organisatie, waarin we samen met inwoners, bedrijven en bestuurders zorgdragen voor een veilige en duurzame leefomgeving.

Johan Vogelaar, directeur RUD

Inleiding

De RUD is een samenwerkingsverband tussen alle Drentse gemeenten en de provincie Drenthe op het gebied van milieu. De RUD voert alle uitvoerende milieutaken uit.

De RUD is gehuisvest op 2 locaties, namelijk in het provinciehuis in Assen en in het gemeentehuis in Emmen.

Organisatie

De twaalf Drentse gemeenten en de provincie Drenthe zijn samen eigenaar van de RUD. Alle 13 deelnemende partijen aan de RUD hebben bij de start van de RUD het milieu-brede takenpakket ingebracht.

RUD verzorgt als Backoffice in opdracht van gemeenten en provincie het milieu-brede takenpakket. De RUD bedient de klanten van de gemeenten en de provincie, maar het blijven de klanten van de gemeenten en de provincie.

De gemeenten en de provincie blijven bevoegd gezag en eerste aanspreekpunt voor de samenleving. De gemeenten en provincie blijven daarbij verantwoordelijk voor het milieubeleid en prioriteitstelling op lokaal niveau.

Resultaat

Inhoudelijke resultaten

Ten opzichte van 2014 zijn er in 2015 ongeveer 1.400 meer zaken afgehandeld. In hoofdstuk 1 zijn de productiecijfers opgenomen.

Financiële resultaten

Met name door een aantal incidentele meevallers heeft de RUD het jaar 2015 afgesloten met een positief resultaat van € 1,3 miljoen. Dit zal er voor zorgen dat het geprognostiseerde negatieve eigen vermogen in 2015 al is omgebogen naar een positief eigen vermogen.

1. Jaarverslag RUD

1.1 Beleidsverantwoording

1.1.1 Milieutaken

Algemeen

Wij zetten ons in voor een veilige en duurzame leefomgeving in Drenthe.

Onze klanten kunnen ervan op aan, dat wij onze taken goed uitvoeren volgens de bestuurlijk gemaakte afspraken. Wij zijn klant- en oplossingsgericht en ondersteunen onze klanten adequaat en deskundig. Wij borgen de noodzakelijke menskracht en kennis voor de uitvoering van deze taken.

Doelstellingen

De doelstellingen van de RUD zijn de volgende.

1. De RUD zorgt ervoor dat de taakuitvoering voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen, onder voorwaarde dat zij daarvoor de opdracht en de financiële middelen krijgt.
2. De RUD zorgt voor een kwalitatief goede uitvoering van taken.
3. De RUD zorgt voor een goede afstemming/samenwerking met partijen die participeren in de RUD, de partijen waarvoor taken worden uitgevoerd en de andere handhavingpartners.
4. De RUD zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in de gehele regio, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties.
5. De RUD zorgt ervoor dat de taakuitvoering beduidend efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering door de afzonderlijke organisaties.
6. De RUD zorgt voor een breed pallet aan ontwikkelingsmogelijkheden in termen van specialisatievorming en doorgroeimogelijkheden.
7. De RUD draagt bij aan verdergaande innovatie in de aanpak en organisatie van de VTH-taken.
8. De RUD zorgt ervoor dat specifieke expertise wordt geborgd en waar mogelijk verder wordt uitgebouwd.

Wat hebben we bereikt?

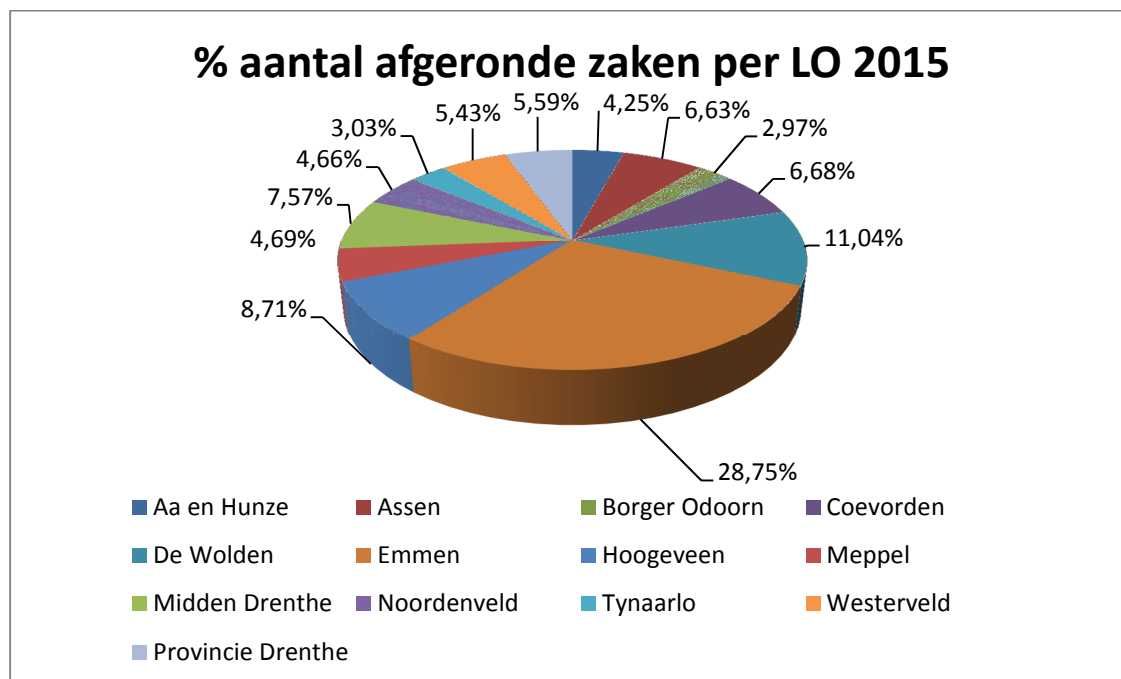
1. De RUD voldoet voor het continuïteitsprincipe voor bijna alle werkvelden aan de kwaliteitscriteria 2.1. Daar waar de organisatie nog niet voldoet, wordt dit in de loop van 2016 gerealiseerd.
2. De RUD zorgt voor deskundige en professionele medewerkers. Daar waar nodig worden opleidingen en trainingen gevolgd. De ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden bijgehouden en waar nodig geïmplementeerd. Kennis is gebundeld en wordt steeds meer gedeeld door kennisoverleg. Met andere omgevingsdiensten (met name de noordelijke omgevingsdiensten) wordt kennis en ervaring gedeeld en waar nodig wordt personeel van elkaar ingehuurd. Begin 2015 is besloten om binnen de RUD eigen Brzo-specialisten (2 vergunningverleners en 1 inspecteur) op te leiden. De verwachting is dat de RUD vanaf 2017 beschikt over eigen Brzo-medewerkers.
3. Er vindt veelvuldig overleg plaats tussen medewerkers van de RUD en de opdrachtgevers. Bij de RUD en bij elke opdrachtgever is een accountmanager aangesteld die samen verantwoordelijk zijn voor de relatie tussen de RUD en de opdrachtgever. Samen met het accounthoudersoverleg en de raad van opdrachtgevers is een overlegstructuur gecreëerd die m.n. de eerste 2 jaar zijn nut bewezen heeft. De RUD werkt samen met verschillende handhavingspartners, waaronder politie, Openbaar Ministerie, waterschappen en Arbeidsinspectie. Verder is er samenwerking met andere uitvoeringsorganisaties als de Omgevingsdienst Groningen, de FUMO, de Brzo-RUD Noord-Nederland en Omgevingsdienst NL.
4. In 2015 heeft de RUD nog het gehele jaar moeten werken via de zogenaamde verlengde kabels. Daardoor is er nog geen sprake van eenduidig werken. Waar mogelijk is uniformering en optimalisatie van processen wel verder doorgevoerd. Het aanbestedingstraject van ons eigen LOS is in december afgerond. In 2016 en 2017 wordt het systeem geïmplementeerd ingericht.
5. Door de uniformering en optimalisatie van processen en de bundeling van kennis zijn we efficiënter gaan werken. Zodra we kunnen werken in een eigen LOS zal verdere efficiency en uniformering doorgevoerd kunnen worden.
6. We hebben onze medewerkers uitgerust met moderne ICT-middelen waarmee ze plaats- en tijdsafhankelijk kunnen werken en die het digitaal werken ondersteunen. Onze medewerkers hebben waar gewenst opleidingen kunnen volgen om zich verder te ontwikkelen. Door de schaal van de RUD is het in een aantal gevallen mogelijk geweest dat medewerkers zich hebben kunnen specialiseren.
7. De invoer van het LOS zal bijdragen aan een goede organisatie en aanpak van onze VTH-taken. Helaas is de invoering van het LOS door juridische procedures in 2015 vertraagd.
8. Door de opleiding van onze medewerkers en de schaal van onze organisatie hebben we onze expertise in 2015 verder kunnen uitbreiden.

Productie

Onderstaande tabel geeft het aantal afgeronde zaken per opdrachtgever weer voor 2015. De opdrachtgevers zijn periodiek gedetailleerd geïnformeerd over de productie. De aantallen kunnen licht afwijken van de kwartaalrapportages die in de loop van 2015 naar de opdrachtgevers zijn gestuurd. Dit komt omdat bij het opstellen van de definitieve jaarcijfers nog enkele laatste wijzigingen zijn aangebracht. De productiecijfers zijn gebaseerd op de gegevens uit Liza. De verwachting is dat de werkelijke productie hoger is, aangezien opdrachten niet altijd op de juiste wijze zijn verstrekt aan de RUD en daardoor niet allemaal in Liza zijn opgenomen.

Opdrachtgever	Aantal afgeronde zaken 2014	Aantal afgeronde zaken 2015
Aa en Hunze	445	556
Assen	673	867
Borger-Odoorn	400	389
Coevorden	800	874
De Wolden	1.263	1.444
Emmen	3.050	3.761
Hoogeveen	1.088	1.140
Meppel	468	614
Midden-Drenthe	1.048	991
Noordenveld	621	610
Provincie Drenthe	834	732
Tynaarlo	411	396
Westerveld	620	710
Totaal	11.721	13.084

Vorenstaande cijfers worden in onderstaande grafiek percentagegewijs per opdrachtgever weergegeven.

Onderstaand het overzicht betreffende het jaarprogramma 2015, het aantal opdrachten dat we hebben ontvangen in 2015 en het totaal aan afgeronde opdrachten voor 2015.

Jaarcijfers 2015	Jaar- programma	Opdrachten ontvangen	Totaal afgerond	Jaarcijfers 2015
Vergunningen	670	1102	992	Vergunningen
Meldingen	827	1236	985	Meldingen
Toezicht en Handhaving	4128	6410	6341	Toezicht en Handhaving
Bodemtaken	2932	2499	2301	Bodemtaken
Geluid, Lucht & Externe Veiligheid	669	380	326	Geluid, Lucht & Externe Veiligheid
Asbest	87	712	708	Asbest
Juridische ondersteuning	79	77	66	Juridische ondersteuning
Overige milieuspecialistische taken	271	1419	1324	Overige milieuspecialistische
Projecten	2	45	41	Projecten
Totalen	9665	13880	13084	Totalen
Bovenstaande getallen zijn aantallen				

Financiële positie

Wat heeft het gekost?

De programmaverantwoording biedt inzicht in: de gerealiseerde baten en lasten. Het programma milieutaken is in 2015 afgesloten met € 12.097.220 aan baten en € 10.750.930 aan lasten. Dit geeft een positief resultaat van € 1.346.289.

Onderstaande tabel geeft een nadere detaillering van de begroting en de realisatie over 2015.

	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Begrotings- afwijking
Baten	12.211.852	12.097.220	- 114.362
Lasten			
Personeel	8.955.764	8.347.295	608.469
Reiskosten	350.000	270.352	79.648
Materieel	50.000	9.885	40.115
Uitvoeringskosten eigen beheer	2.178.073	1.933.331	244.742
Projectkosten	-	115.911	- 115.911
Kapitaallasten	54.000	-	54.000
Incidentele lasten	350.000	74.155	275.845
Totale lasten	11.937.837	10.750.930	1.186.907
Onvoorzien	120.000	-	120.000
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	153.745	1.346.289	1.192.544
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	153.745	1.346.289	1.192.544

Analyse van het resultaat

De jaarcijfers laten op een aantal posten een afwijking ten opzichte van de begroting zien. Dit hangt deels samen met het feit dat de begroting 2015 voornamelijk nog is opgesteld op basis van de grondslagen vanuit de nulmeting gebaseerd op de opgaves vanuit de latende organisaties. De personeelskosten zijn lager dan begroot, doordat efficiënter is gewerkt. Hierdoor hoefde de vacatureruimte maar voor een deel te worden opgevuld met inhuur van personeel. Ook het lage ziekteverzuim, de vertraging van de invoering van het LOS en de lagere opleidingskosten dragen bij aan een onderschrijding van de personeelskosten. De lagere uitvoeringskosten worden veroorzaakt door meer inzet van eigen personeel en lagere licentiekosten als gevolg van de vertraging van LOS. Ook de forse onderschrijding van de incidentele kosten hangt samen met de vertraging van de aanbesteding en de inrichting van het LOS. Deze kosten worden hierdoor deels verschoven naar 2016.

De bijgestelde begroting 2015 ging uit van een resultaat over 2015 van € 153.745. De jaarrekening laat een positief resultaat zien van € 1.346.289. In de najaarsnota werd al een positief resultaat van ruim € 720.000 geprognostiseerd. Het resultaat is dus hoger uitgevallen.

Samenvattend: het verschil van het gerealiseerde rekeningresultaat van € 600.000 ten opzichte van de najaarsnota wordt vooral veroorzaakt door:

- lagere personeelslasten (€ 330.000)
- lagere reiskosten (€ 80.000)
- lagere incidentele kosten inzake vertraging LOS (€ 275.000)
- niet benutten van de post Onvoorzien (€ 120.000)
- lagere deelnemersbijdragen a.g.v. bijdrage in investeringen LOS (- € 234.000)

Uit de jaarrekening blijkt dat de meevallers vooral een incidenteel karakter hebben. Op basis van een analyse van de jaarcijfers zullen we de consequenties voor de meerjarenbegroting in beeld brengen.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door een aantal zaken.

1. De deelnemersbijdrage is conform begroting geweest. Echter, een gedeelte van de deelnemersbijdrage is bestemd als bijdrage voor de investeringen in het nieuwe zaaksysteem LOS. Dit gedeelte wordt dan ook rechtstreeks ten gunste van de materiële vaste activa op de balans gebracht en moet daarom, evenals in 2014, in de jaarrekening gepresenteerd worden als verlaging van de deelnemersbijdrage. Voor de begroting van 2016 heeft dit geen effect omdat de voorbereidingsfase, tot gunning, van het LOS dan is afgerond en de kosten vanaf 2016 worden geactiveerd.
2. Incidentele meevaller: De loonsom valt lager uit dan de begroting door niet ingevulde vacatureruimte en vrijval opgenomen uren verlofstuwmeer. De personeelskosten zijn lager dan begroot, doordat efficiënter is gewerkt. Hierdoor is de vacatureruimte maar voor een deel aangevuld door de inhuur van personeel. Ook het lage ziekteverzuim, de vertraging van de invoering van het LOS en de vrijval van de opgenomen uren verlofstuwmeer dragen bij aan een onderschrijding van de personeelskosten. Hiertegenover staat de tegenvaller door hogere kosten voor inhuur. Per saldo is er een voordeel van bijna € 400.000, waarvan € 100.000 als gevolg van het opnemen van extra verlofuren. In de begroting van 2016 is hier al rekening mee gehouden.
3. De overige personeelskosten: De afwijking op deze post is een saldo van lagere opleidingskosten en lagere algemene kosten. Er zijn vooral op concernniveau minder opleidingskosten gemaakt dan begroot. Deze kosten zullen vanaf 2016 hoger worden. De begrote kosten voor vakgerichte opleidingen zijn wel grotendeels besteed. De algemene kosten zijn begroot op 3% van de loonsom. De werkelijke kosten zijn lager door de opstart. De verwachting is dat deze kosten gaan stijgen door het wegvallen van de budgetten voor incidentele uitgaven.
4. De reiskosten vallen lager uit dan begroot en het is nu nog niet te bepalen of dit een structurele meevaller is. We verwachten in 2016 een toename van de reiskosten als gevolg van de samenwerking met de ODG en de FUMO.
5. Materieel: in 2014 heeft de RUD materieel meegekregen van de latende organisaties. Tot op heden is nauwelijks vervanging nodig geweest. De verwachting is dat dit de komende jaren wel noodzakelijk zal worden.
6. Uitvoeringskosten in eigen beheer: doordat meer taken door eigen medewerkers zijn uitgevoerd en de kosten voor licenties lager waren dan begroot door de vertraging van de invoering van LOS zijn deze kosten lager dan begroot.

7. Leges: deze waren in de begroting als saldo begroot, maar de werkelijke kosten en de opbrengsten zijn apart verantwoord. Het saldo van kosten en opbrengsten komt overeen met de begroting. In de begroting 2016 zijn de kosten en opbrengsten al als aparte posten opgenomen.
8. Lagere kosten ondersteuning nieuwe organisatie: Er zijn geen rentekosten en kapitaallasten. Deze meevallers vallen samen met de vertraging van het invoeren van het LOS-systeem. De kosten zullen pas vanaf 2016 worden gemaakt.
9. Van de post onvoorzien is in 2015 geen gebruik gemaakt.

	Bedrag	Structureel/incidenteel
Deelnemersbijdrage	-234.381	Incidenteel
Projectbaten (Leges)	120.018	Incidenteel
Loonsom	991.789	Incidenteel
Inhuur	-609.007	Incidenteel
Overige personeelskosten	225.686	Incidenteel
Reiskosten	79.648	Structureel
Materieel	40.115	Incidenteel
Uitvoeringskosten eigen beheer	244.742	Incidenteel
Projectkosten (Leges)	-115.911	Incidenteel
Kapitaallasten	54.000	Incidenteel
Ondersteuning nieuwe organisatie	245.845	Incidenteel
Rente kosten	30.000	Incidenteel
Onvoorzien	120.000	Incidenteel
Totaal	1.192.544	

Voor een uitgebreide toelichting op de afwijking van de diverse posten wordt verwezen naar de jaarrekening.

Balanspositie

(Bedragen in euro's)

Activa	31 december 2015	31 december 2014
VASTE ACTIVA		
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	€ -	€ -
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Totaal vlottende activa</i>	€ 6.047.918	€ 3.326.670
TOTAAL ACTIVA	€ 6.047.918	€ 3.326.670

Passiva	31 december 2015	31 december 2014
VASTE PASSIVA		
<i>Totaal vaste passiva</i>	€ 1.202.096	€ - 144.193
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Totaal vlottende passiva</i>	€ 4.845.821	€ 3.470.863
TOTAAL PASSIVA	€ 6.047.918	€ 3.326.670

Toelichting

De balans van de RUD geeft de financiële positie ultimo 2015 weer. In 2015 sluit de RUD af met een positief eigen vermogen van € 1.202.096. Er was een positief eigen vermogen van € 10.000 geprognostiseerd. Hierdoor heeft de RUD dus een aanzienlijk hoger eigen vermogen dan begroot. Dit geeft de RUD een goede uitgangspositie voor de komende jaren waarin het opgebouwde weerstandsvermogen kan worden aangewend om een aantal ontwikkelingen met financiële consequenties op te vangen (zie paragraaf Weerstandsvermogen).

Personeel

Ziekteverzuim

In 2015 was het ziekteverzuimpercentage 2,55% (2014: 2,41%). Dit is ruim beneden het streefcijfer van 4,3%. Hierbij is de meldingsfrequentie 1,21 (2014: 1,07) met een gemiddelde verzuimduur van 4,1 dagen (2014: 6,8). Het lage verzuimpercentage wordt o.a. veroorzaakt doordat er weinig medewerkers langdurig ziek waren.

Bezetting

In 2015 kwam de gemiddelde gerealiseerde bezetting 111,54 fte (2014: 110,64 fte) van het personeel in loondienst (vast) ruim onder de begrote formatie 124,69 fte (2014: 124,69 fte) uit. De niet ingevulde vacatureruimte is deels ingevuld door de inhuur van personeel. De vaste bezetting ultimo 2015 komt uit op 111,51 fte (2014: 111,39 fte).

Onderstaande tabel geeft de bezetting over 2015 weer.

	Fte begroot voor wijziging	Fte begroot na wijziging	Fte gerealiseerd	Verschil	Aantal Werknemers
Totaal RUD	124,69	124,69	111,54	13,15	126

Toekomstverwachting

De gemeenten en de provincie hebben bij de start van de RUD bestuurlijk afgesproken dat zij zoveel mogelijk af willen van verschillen in de uitvoering, onder andere om bedrijven een gelijk speelveld te bieden en omdat de RUD dan efficiënter kan werken. Vanaf 1 januari 2016 gaat de RUD werken volgens een voor alle opdrachtgevers uniform uitvoeringsniveau, de Drentse Maat. In de Drentse Maat zijn ook lokale prioriteiten benoemd. De Drentse Maat moet er ook voor zorgen dat de RUD niet onnodig zwaar wordt opgetuigd, maar is toegesneden op de Drentse milieuproblematiek. Bij de invoering van de Drentse Maat wordt overgegaan van input-financiering naar output-financiering, dat wil zeggen dat de gemeenten en de provincie per 1 januari 2016 betalen voor de uitvoering van de taken volgens het in de Drentse Maat bepaalde niveau.

1.1.2. Onvoorzien

Onvoorzien

In de primitieve begroting is in ons programma een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen ad € 120.000. De raming van deze post is gebaseerd op ongeveer 1% van de begroting.

	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Begrotings-afwijking
Onvoorzien	120.000	-	120.000
Totaal	120.000	-	120.000

Er zijn geen onvoorziene kosten geweest in 2015.

1.2 Paragrafen

De RUD dient als uitvoeringsorganisatie de BBV Gemeenten te volgen. Dit houdt in dat er ook een aantal paragrafen dienen te worden opgenomen in de jaarstukken en de begroting. Echter, niet alle paragrafen zijn van toepassing op de RUD. Zo worden de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen, Grondbeleid en de Verbonden partijen niet opgenomen in dit verslag. Met betrekking tot rechtmatigheid is een verantwoording opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

1.2.1 Leges/lokale heffingen

De RUD is gemandateerd door de provincie inzake de inning en heffing van leges voor de luchtvaart en de BRIKS-taken. Per saldo leverde dit in 2015 een opbrengst op van € 54.107. Dit is vrijwel gelijk aan het begrote bedrag. In 2015 is een onderzoek uitgevoerd naar de uitvoering van de legesverordening. Hieruit bleek dat de legesverordening op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Vershil
Opbrengsten	50.000	166.758	116.758
Kosten	-	115.911	- 115.911
Totaal	50.000	847	847

Het beleid ten aanzien van leges en de legesverordening wordt bepaald door de provincie Drenthe.

1.2.2 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de RUD in staat is tegenvallers op te vangen. Aangezien alle structurele verplichtingen in de begroting opgenomen zijn, is het weerstandsvermogen voornamelijk bedoeld voor het opvangen van risico's.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit - de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling (GR) beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken - en de risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is afhankelijk van de grootte van de GR en de te onderkennen financiële risico's.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. Het gaat daarbij voor de RUD om de volgende elementen:

- Post onvoorzien
In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 120.000.
- De stille reserves
De RUD beschikt niet over stille reserves.
- Het vrij aanwendbaar deel van de algemene reserve
De RUD kent een eigen vermogen van € 1.202.096.

Indien enig jaar een batig saldo oplevert wordt dit saldo toegevoegd aan de algemene reserve van de RUD. De algemene reserve mag maximaal 10% van de jaaromzet bedragen (€ 1,2 miljoen). Voor zover het batig saldo van enig jaar zou leiden tot een algemene reserve van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het saldo boven de 10% gerestitueerd op basis van de in lid 2 opgenomen verdeelsleutel, tenzij een meerderheid van het Algemeen Bestuur instemt met een doelreservering van het batig saldo voor de RUD (artikel 27, lid 6, van de GR RUD).

Op basis van het resultaat 2014 en 2015 en de vastgestelde meerjarenbegroting (versie d.d. 29 juni 2015) ontstaat het volgende beeld.

* € 1.000	Jaarrekening 2014	Jaarrekening 2015	Begroting			
			2016	2017	2018	2019
Baten	12.480	12.097	11.370	11.597	11.829	12.066
Lasten	12.187	10.751	11.356	11.424	11.647	11.874
Onvoorzien	437	-	122	125	127	130
Resultaat	-144	1.346	-108	48	55	61
<i>Algemene reserve 31/12</i>	<i>-144</i>	<i>1.202</i>	<i>1.094</i>	<i>1.142</i>	<i>1.197</i>	<i>1.258</i>

In het geprognostiseerd resultaat 2016-2019 is een aantal ontwikkelingen met negatieve financiële gevolgen nog niet verwerkt. De toekomstige begrotingen zullen nog worden aangepast voor deze ontwikkelingen met als gevolg dat de algemene reserve lager wordt. Verderop in deze paragraaf wordt hier nader op ingegaan. Naast deze ontwikkelingen heeft de RUD in 2015 een analyse van de risico's uitgevoerd. Om deze risico's op te kunnen vangen is een toereikende algemene reserve nodig.

Ontwikkelingen en mogelijke risico's

Ontwikkelingen

1. Eénmalige invloed vanwege invoering Individueel Keuzebudget (IKB)

Door de invoering van het IKB is sprake van een éénmalige extra last van zeven maanden vakantiegeld vanuit het jaar voorafgaand aan de invoering van het IKB. De verplichte invoeringsdatum is 1 januari 2017. Hiervoor wordt in boekjaar 2016 éénmalig een voorziening getroffen en is dus sprake van een extra last. Deze last dient als een kortlopende verplichting te worden verwerkt in de jaarrekening 2016. We stellen voor deze tegenvaller te dekken uit de bestemming van het gerealiseerd resultaat 2015.

2. Cao

In de nieuwe cao-afspraken wordt uitgegaan van een loonstijging van 3%. In de begroting 2016 en meerjarig is een stijging van 2% meegenomen. Deze extra loonkostenontwikkeling wordt niet gedekt door de bijdragen van de latende organisaties. Het voorstel om voor deze extra kosten, conform de IKB-uitgaven, te dekken uit de bestemming van het resultaat 2015. De extra loonkosten voor de jaren na 2016 zullen worden meegenomen in de meerjarenbegroting 2017.

3. Extra taken

Voor 2016 gaat de RUD extra taken uitvoeren voor asbest- en zonebeheer. Dit is niet opgenomen in het jaarprogramma 2016. Het voorstel is om de kosten voor 2016 te dekken uit het gerealiseerd resultaat 2015. De kosten ten behoeve van asbesttaken worden met ingang van 2017 structureel opgenomen in de begroting.

Financiële impact ontwikkelingen

Ontwikkelingen/	Benodigd
Eenmalige verplichting (7 mnd.) i.v.m. invoering IKB	300.000 Resultaat 2015
Cao-stijging (1% hoger dan begroting)	80.000 Resultaat 2015
Extra taken inzake asbest- en zonebeheer	185.000 Resultaat 2015
Totaal	565.000

Indien het voorstel om deze kosten te dekken uit het rekeningresultaat 2015 wordt overgenomen, resteert een algemene reserve van € 637.000. Deze algemene reserve moet voldoende groot zijn om de onderstaande risico's af te dekken.

Risico's

4. Kwaliteitscriteria 2.1

De RUD wil in de toekomst voldoen aan interne en externe kwaliteitseisen. In 2015 is nagegaan of de RUD (organisatie en medewerkers) voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.1. De uitkomsten zijn dat de organisatie hieraan in grote lijnen voldoet maar dat door een aantal individuele medewerkers nog aanvullende opleidingen moeten worden gevolgd. In 2016 zullen hiervoor opleidingsplannen worden gemaakt. Daarnaast hebben wij ons in 2015 georiënteerd op een kwaliteitszorgsysteem. Met ingang van 2016 wordt er gestart met de invoering van het INK-model. Deze ontwikkelingen leiden mogelijk tot extra opleidingskosten. Deze kosten kunnen, zoals het nu lijkt, worden opgevangen uit de bestaande opleidingsbudgetten binnen de exploitatie 2016. Door de aanvullende opleidingen moet er mogelijk extra inhuur plaatsvinden om zo de productie te kunnen waarborgen. Hiervoor is geen budget opgenomen in de begroting.

5. Ziekteverzuim

In de begroting 2016 wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 3%. Dit is gebaseerd op basis van het werkelijke ziekteverzuim 2014. In geval van een hoger ziekteverzuim is er sprake van productiviteitsverlies. De kans dat dit zich voordoet is hoog gelet op landelijke cijfers voor 2014 (4,9%, bron CBS). De RUD heeft als beheersmaatregel contracten afgesloten met een Arboarts en een verzuimcoach die de RUD begeleidt bij ziekteverzuim. Daarnaast worden bij medewerkers met 3 keer kort verzuim extra gesprekken gevoerd om te achterhalen wat de oorzaak van het verzuim is. Gezien het ziekteverzuim bij vergelijkbare organisaties is een afwijking van het begrote ziekteverzuim 1% reëel. Voor de calculatie van het risico is 1% van de totale loonsom gebruikt.

Financiële impact risico's

Risico	Impact	Kans	Benodigd	Dekking
Vervanging eigen personeel in het kader van Kwaliteitscriteria	160.000	75%	120.000	Algemene reserve
Ziekteverzuim (1% hoger)	80.000	50%	40.000	Algemene reserve
	240.000		160.000	

Risico	Impact	Kans	Benodigd	Dekking
Vertraging LOS	350.000	100%	350.000	Bestemmingsreserv
Opleidingen in het kader van Kwaliteitscriteria 2.1	n.n.b.	100%	n.n.b.	Exploitatie 2016
Vervanging eigen personeel in het kader van Kwaliteitscriteria 2.1	160.000	75%	120.000	Algemene reserve
Ziekteverzuim (1% hoger)	80.000	50%	40.000	Algemene reserve
Eenmalige verplichting (7 mnd) i.v.m. invoering IKB	240.000	100%	240.000	Bestemmingsreserv
Cao stijging (1% hoger dan begroting)	85.000	100%	85.000	Algemene reserve
	915.000		835.000	

Op basis van de risicoanalyse blijkt minimaal een algemene reserve nodig te zijn van € 160.000. De algemene reserve van de RUD is dus voldoende.

Risico	Impact	Kans	Benodigd	Dekking
Vertraging LOS	350.000	100%	350.000	Bestemmingsreserve
Opleidingen in het kader van Kwaliteitscriteria 2.1	n.n.b.	100%	n.n.b.	Exploitatie 2016
Vervanging eigen personeel in het kader van Kwaliteitscriteria 2.1	160.000	75%	120.000	Algemene reserve
Ziekteverzuim (1% hoger)	80.000	50%	40.000	Algemene reserve
Eenmalige verplichting (7 mnd) i.v.m. invoering IKB	240.000	100%	240.000	Bestemmingsreserve
Cao stijging (1% hoger dan begroting)	85.000	100%	85.000	Algemene reserve
	915.000		835.000	

Financiële kengetallen

Het BBV heeft voorgeschreven dat in deze paragraaf een verplichte basisset van financiële kengetallen moet worden opgenomen die gaan gelden voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht over de financiële positie van de RUD.

Netto schuldquote

Een goed kengetal om de hoogte van de schulden van de RUD te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden de RUD kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld de RUD kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd. Normaal bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de RUD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de RUD. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de RUD. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio zich tussen de 30% en 80% voor een gemeentelijke organisatie. De RUD, als uitvoeringsorganisatie, kan met een lager percentage toe omdat eventuele verplichtingen (risico's) worden afgedekt door eigenaren.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de dekkingsbijdrage van de latende organisaties en de legesopbrengsten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Hierna wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

	Realisatie 2014	Begroting 2015	Realisatie 2015
Netto schuldquote	1,2%	-	- 9,9%
Solvabiliteitsratio	- 4,3%	-	19,9%
Structurele exploitatieruimte	14,1%		13,7%

De RUD heeft in 2015 een lage (negatieve) schuldquote. Dit betekent dat de RUD ten opzichte van haar inkomsten meer dan voldoende ruimte heeft om schulden aan te gaan.

Het solvabiliteitsratio komt uit op bijna 20%. Gecorrigeerd voor het incidentele effect van de nog terug te betalen voorschotten aan de provincie inzake de bodemsaneringsprojecten (€ 2,29 miljoen) stijgt dit percentage naar ongeveer 32%. Hiermee komt dit percentage uit op een "normale waarde" wat betekent dat de RUD goed in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte van de RUD is positief en bedraagt 13,7%. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Er kan dus worden geconcludeerd dat de financiële positie van de RUD ultimo 2015 voldoende ruimte biedt om (structureel) schulden aan te gaan voor bijv. investeringen in het LOS en dat de RUD tevens in staat is om aan haar financiële verplichtingen (weerbaarheid) te kunnen voldoen.

1.2.3 Financiering/treasury

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is per 1 januari 2001 in werking getreden. Volgens deze wet is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de

kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van de treasury.

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen wordt geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader zoals gesteld door de Wet Fido.

Treasurybeleid

Uitgangspunten risicobeheer

Het beheersen en vermijden van risico's staat in het treasurybeleid voorop. In dit verband is het risicomanagement gericht op het inzichtelijk maken van toekomstige risico's en deze te beheersen, te verminderen en te spreiden. De treasuryfunctie zal nadrukkelijk geen bankachtige activiteiten ontplooiën, met het oogpunt om geld te verdienen.

De treasuryfunctie van de RUD dient tot:

1. het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. het beschermen van vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Geldleningen

De RUD zal, voor het overgrote deel van haar werkzaamheden, deze betalen uit de voorschotbetalingen van de latende organisaties. De RUD zal voor de schommelingen in de liquiditeitspositie en voor het aangaan van projectkosten voor met name ICT een overeenkomst met een nader te bepalen bank moeten sluiten. Bij het aangaan van de leningen zal de RUD de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet overschrijden.

Kasgeldlimiet¹

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentrale overheid (ofwel openbaar lichaam) in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal. Volgens artikel 2, lid 1, van de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet van gemeenschappelijke regelingen 8,5% van de primitieve begroting. Voor 2015 was dit € 1.037.984. De RUD heeft hier in 2015 aan voldaan.

1.2.4 Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

¹ Een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar.

In 2015 hebben we verder gewerkt aan het stroomlijnen van de organisatie onder andere door het vastleggen van werkprocessen, het opstellen van personele regelingen en het uitbouwen van de relatie met de opdrachtgevers. Door de inzet en betrokkenheid van de medewerkers is de RUD nu een goed draaiende organisatie. Zowel binnen de RUD als bij opdrachtgevers wordt de meerwaarde ervaren van het bij elkaar brengen van deskundigheid en ervaring.

Efficiënt werken tegen zo laag mogelijke kosten

Het afgelopen jaar is gewerkt aan een aantal ontwikkelingstrajecten die gericht zijn op het verbeteren van de kwaliteit en efficiency, o.a. de Drentse Maat, Kwaliteitscriteria 2.1 en LOS. Met de invoering van de Drentse Maat in 2016 gaan we voor een groot deel van onze taken werken volgens 1 uniform uitvoeringsniveau. Dit betekent een impuls voor het efficiënter werken. Als gevolg van het werken in 13 verschillende verlengde kabels is het nog steeds niet mogelijk de uniformiteit in werken en daarmee de efficiency verder door te voeren. Ook de rapportages zullen daarom nog beperkt blijven tot hoofdlijnen. Met de invoering van LOS zal een verdere efficiëncyslag te maken zijn.

Optimale dienstverlening

Door de bundeling van kennis en ervaring en de betrokkenheid bij het werkgebied kunnen wij onze klanten adequaat en deskundig ondersteunen. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen medewerkers van de RUD en onze opdrachtgevers, zodat opdrachten naar tevredenheid worden uitgevoerd. Wij dragen zorg voor de uitvoering van het gemeentelijk en het provinciaal milieubeleid.

Professionaliseren en resultaatgericht werken

Het afgelopen jaar is ingezet op het verdere professionalisering van onze medewerkers, zowel qua opleiding als werkprocessen. Door het sturen op het goed en tijdig registreren van uren en de uitgevoerde opdrachten is de kwaliteit van onze rapportages het afgelopen jaar verbeterd.

Samenwerken

Effectieve samenwerking tussen medewerkers onderling, met opdrachtgevers en partners vormt de basis voor de dienstverlening naar de klanten.

De medewerkers leren elkaar en elkaars expertise steeds beter kennen. De meerwaarde van het samenbrengen van de medewerkers in 1 organisatie wordt hierdoor steeds duidelijker.

Ook de samenwerking met onze opdrachtgevers verloopt over het algemeen prima. Zowel bij de RUD als bij de opdrachtgever is een accountmanager aangesteld die samen verantwoordelijk zijn voor de relatie tussen de RUD en de betreffende opdrachtgever. Hierdoor kunnen eventuele knelpunten snel worden opgelost. Het accounthouderoverleg, waarin alle opdrachtgevers vertegenwoordigd zijn, speelt ook een belangrijke rol in het afstemmen van diverse zaken.

De RUD werkt samen met verschillende handhavingpartners, waaronder politie, Openbaar Ministerie, Waterschappen en Arbeidsinspectie. Daarnaast zijn er goede contacten met andere uitvoeringsorganisaties als de Omgevingsdienst Groningen, de FUMO en de Brzo-RUD Noord-Nederland. Landelijk wordt er kennis en ervaring uitgewisseld middels de Omgevingsdienst NL.

De RUD als aantrekkelijke werkgever op de arbeidsmarkt

De medewerkers zijn over het algemeen positief over het werken bij de RUD. Door de bundeling van kennis en ervaring kunnen de medewerkers hun werk goed uitvoeren, zich verder ontwikkelen en soms verder specialiseren. Onze medewerkers zijn uitgerust met moderne ICT-middelen waarmee ze plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken en minder hoeven te reizen. Hiervan wordt veel gebruikgemaakt. Deze manier van werken en onze flexibele werktijden dragen eveneens bij aan een goede werk-/privé-balans. Dit blijkt o.a. uit een laag ziekteverzuim. Het overleg met de OR is constructief en positief.

Ontwikkelen van een sturingsinstrumentarium

De financiële verantwoording van de RUD middels de P&C-cyclus sluit aan bij die van de latende organisaties, zodat eventuele wijzigingen tijdig verwerkt kunnen worden in de begrotingen van de latende organisaties. De verantwoording over de productie is het afgelopen jaar verder doorontwikkeld. Hierbij zijn ook de wensen van de accounthouders meegenomen. Met de komst van het LOS zal een verdere kwaliteitsslag gemaakt kunnen worden.

Personeelsbeleid

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de verdere stroomlijning en verbetering van de interne organisatie om afspraken in het kader van de Drentse Maat op goede wijze invulling te geven. Ten behoeve van HRM-beleid zijn diverse regelingen vastgesteld om uitvoering te kunnen geven aan het gewenste beleid dat gericht is op een gestroomlijnde, efficiënte en doelmatige organisatie waarin medewerkers op goede wijze worden ingezet op hun aanwezige kennis en expertise.

In 2015 is gestart met de personele jaarcyclus bestaande uit prestatieafspraken, voortgangs- en beoordelingsgesprekken waarbij een koppeling is gemaakt met het jaarplan en daarin opgenomen afspraken met onze opdrachtgevers. Op personeelsgebied zijn door het bestuur diverse regelingen vastgesteld zoals de gedragscode integriteit, de studieregeling, de regeling dienstreizen en verblijfkosten, de werktijdenregeling en het protocol agressie, bedreigingen en fysiek geweld. Met de vakbonden is overeenstemming bereikt over de conversietabel en de invoering van het nieuwe hoofdstuk 3 Beloning van de CAR-UWO.

In 2015 is een start gemaakt met de borging van de Kwaliteitscriteria 2.1. die naar verwachting in het komende jaar worden gematched op medewerkersniveau. Voor zover nodig zullen cursussen en trainingen worden aangeboden om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen.

Rechtmatigheid

Binnen de RUD is er sprake van 1 programma: Milieutaken. Analyse van begrotingsrechtmatigheid dient plaats te vinden op het niveau van de programma's. Binnen een programma moeten de totale lasten in ogenschouw worden genomen. Op totaalniveau is sprake van een onderschrijding van de begroting. Daarmee voldoet de RUD aan de eis van begrotingsrechtmatigheid.

In de managementletter heeft de accountant geconcludeerd dat de processen binnen de RUD op orde zijn en verbeterd zijn ten opzichte van 2014. Het advies om als RUD periodiek steekproefsgewijs een controle te doen op de memoriaalboekingen en de aansluiting tussen de personeels- en salarisadministratie is reeds opgevolgd.

2. Jaarrekening RUD

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

2.1 Balans per 31 december

(Bedragen in euro's)

Activa	31 december 2015	31 december 2014
VASTE ACTIVA		
<i>Materiele vaste activa</i>		
Overige investeringen met een economisch nut	-	-
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	-	-
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uiteenzettingen met een rent typische looptijd korter dan 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	33.973	428.309
Uitzettingen in 's Rijk schatkist met een rent typische looptijd korter dan 1 jaar	5.410.728	2.056.381
Overige vorderingen	353.244	592.006
<i>Liquide middelen</i>		
Banksaldi	249.973	249.974
<i>Totaal vlottende activa</i>	6.047.918	3.326.670
TOTAAL ACTIVA	6.047.918	3.326.670

(Bedragen in euro's)

Passiva	31 december 2015	31 december 2014
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	- 144.193	-
Bestemmingsreserve	-	-
Gerealiseerde resultaat	1.346.289	- 144.193
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<u>1.202.096</u>	<u>- 144.193</u>
<i>Totaal vaste passiva</i>	<u>1.202.096</u>	<u>- 144.193</u>
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto-vlottende schulden met een rent typische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	3.064.615	1.276.000
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	1.143.696	1.597.862
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van laste van volgende begrotingsjaren	593.512	536.631
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	43.999	60.370
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<u>4.845.822</u>	<u>3.470.863</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>6.047.918</u>	<u>3.326.670</u>

Er is geen sprake van gewaarborgde geldleningen door de RUD of van garantstellingen.

2.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over de begrotingsperiode

Het overzicht van baten en lasten over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015 in de jaarrekening zijn gebaseerd op één programmaniveau: milieutaken.

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar
Baten			
Deelnemersbijdragen	12.227.367	12.161.582	12.161.582
minus : bijdrage inzake investering LOS	-	-	234.381
Projectbaten	-	50.000	166.758
Overige baten	-	-	3.260
Totale baten	12.227.367	12.211.582	12.097.221
Lasten			
Personeel			
Loonsom	8.325.651	8.448.834	7.457.045
Inhuur	83.257	84.488	693.495
Overige personeelskosten	416.283	422.442	196.756
<i>Personeel</i>	<i>8.825.191</i>	<i>8.955.764</i>	<i>8.347.296</i>
Reiskosten			
Reiskosten	370.000	350.000	270.352
Materieel			
Toolbox	50.000	50.000	9.885
Uitvoeringskosten eigen beheer			
Package-deal	1.831.000	1.800.036	1.736.874
Eigen beheer	497.073	378.037	196.457
<i>Uitvoeringskosten eigen beheer</i>	<i>2.328.073</i>	<i>2.178.073</i>	<i>1.933.331</i>
Projectkosten			
Projectkosten	-	-	115.911
Kapitaallasten			
Investering workflow systeem	54.000	54.000	-
Investering toolbox	-	-	-
<i>Kapitaallasten</i>	<i>54.000</i>	<i>54.000</i>	-
Incidentele lasten			
Ondersteuning nieuwe organisatie	320.000	320.000	74.155
Frictie- & opstartkosten	500.000	-	-
Rente kosten	30.000	30.000	-
<i>Incidentele lasten</i>	<i>850.000</i>	<i>350.000</i>	<i>74.155</i>
Totale lasten	12.477.264	11.937.837	10.750.930
Onvoorzien	120.000	120.000	-
Gerealiseerd			
totaal saldo van baten en lasten	-369.897	153.745	1.346.289
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-369.897	153.745	1.346.289

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Aangeboden wordt de jaarstukken 2015 van de GR RUD. Deze jaarrekening behelst een periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

Deze jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming annuïtair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke

vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Gronden en terreinen	N.v.t.
Woonruimten	N.v.t.
Bedrijfsgebouwen	N.v.t.
Vervoermiddelen	N.v.t.
Machines, apparaten en installaties	N.v.t.
Overige materiële vaste activa	5 (inventarissen en software)

In 2015 heeft er een investering in de ontwikkeling van een zaakstelsel (LOS) plaatsgevonden. Deze investeringen zijn volledig geactiveerd. In de bijdrage van de latende organisaties was reeds rekening gehouden met deze investering. Daarom is de bijdrage in mindering gebracht op de investering.

Het materieel ten behoeve van het uitvoeren van metingen heeft de RUD bij de start om niet verkregen van de latende organisaties. Deze bestaan uit meetinstrumenten en diverse kleinere gereedschappen. De waarde en levensduur op dat moment was niet bekend en ook waren deze materialen niet geactiveerd door de latende organisaties, omdat de waarde afzonderlijk onder de activeringsgrens bleef. De vervanging van deze meetinstrumenten en gereedschappen zijn in de begroting 2015 en de meerjarenbegrotingen door de RUD onder de onderhoudskosten opgenomen.

De ICT/communicatieapparatuur en de inventaris worden door de RUD gehuurd/geleased van de provincie Drenthe en de gemeente Emmen. De afspraken hieromtrent zijn in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Deze apparatuur en inventaris worden niet geactiveerd op de balans.

De operational leasing van 2 piketauto's wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan in de toelichting vermeld. Tevens worden deze betrokken in de paragraaf met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Investerings met een economisch nut	-	-
Totaal	-	-

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Zaaksysteem LOS	-	-
Totaal	-	-

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	Boek- waarde 31-12- 2014	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Zaaksysteem LOS	-	234.381	-	-	234.381	-	-
Totaal	-	234.381	-	-	234.381	-	-

In 2015 heeft er een investering in de voorbereiding van de ontwikkeling van een zaaksysteem (LOS) plaatsgevonden. Deze aanloopkosten zijn volledig geactiveerd. In de bijdrage van de latende organisaties was reeds rekening was gehouden met deze investering. Deze bijdrage is in mindering gebracht op de investering.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk bested in 2015	Cumulatief bested t/m 2015
Zaaksysteem LOS	-	234.381	234.381
Totaal	-	234.381	234.381

Vlottende activa

Uitzettingen met een rent typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Boek- waarde 31-12-2015	Voorziening oninbaarheid	Balans- waarde 31-12-2015	Balans- waarde 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	33.973	-	33.973	428.309
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rent typische looptijd korter dan één jaar	5.410.728	-	5.410.728	2.056.381
Overige vorderingen	353.244	-	353.244	592.006
Totaal	5.797.945	-	5.797.945	3.076.696

Het drempeldrag in het kader van het schatkistbankieren voor de RUD bedraagt € 250.000 per dag.

Vorderingen op openbare lichamen

De post Vorderingen op openbare lichamen bestaat uit de door te schuiven BTW 100% betreffende het 4e kwartaal 2015.

De post Overige vorderingen kan als volgt worden gespecificeerd:

Debiteuren	8.275
Door te schuiven btw latende organisaties	227.946
Vooruitbetaalde facturen	73.422
Vooruitbetaalde kosten LOS zaaksysteem	41.548
Overige	2.053
Totaal	353.244

Liquide middelen

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
BNG betaalrekening 28.51.61.237	249.973	249.974
Totaal	249.973	249.974

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Algemene reserve	- 144.193	-
Bestemmingsreserves	-	-
Gerealiseerd resultaat	1.346.289	- 144.193
Totaal	1.202.096	- 144.193

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Boek- waarde 31-12-2014	Toevoe- ging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat vorig boekjaar	Vermin- dering ter dekking van afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2015
Algemene reserve	-	-	-	- 144.193	-	- 144.193
Bestemmingsresultaat	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	1.346.289	-	-	-	1.346.289
Totaal	-	1.346.289	-	- 144.193	-	1.202.096

Onder "Gerealiseerd resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het boekjaar. Onder de onttrekkingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Indien enig jaar een batig saldo oplevert, wordt dit saldo toegevoegd aan de algemene reserve van de RUD. De algemene reserve mag maximaal 10% van de jaaromzet bedragen. Voor zover het batig saldo van enig jaar zou leiden tot een algemene reserve van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het saldo boven de 10% gerestitueerd op basis van de verdeelsleutel, tenzij een meerderheid van het algemeen bestuur instemt met een doelreservering van het batig saldo voor de RUD.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Netto-vlottende schulden met een rent typische looptijd korter dan één jaar	3.064.615	1.276.000
Overlopende passiva	1.781.206	2.194.863
Totaal	4.845.821	3.470.863

Netto-vlottende schulden met een rent typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Overige schulden	3.064.615	1.276.000
Totaal	3.064.615	1.276.000

De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Loonbelastingheffing december 2015	344.704
Packagedeal gemeente Emmen 4e kwartaal 2015	273.474
Afdracht pensioenpremie december 2015	12.712
Uitgevoerde bodemsaneringsprojecten*	2.205.286
Overige schulden*	228.439
Totaal	3.064.615

De overige schulden zijn per 9 februari 2016 volledig afgewikkeld.

*Toelichting bodemsaneringsprojecten

De kortlopende schulden m.b.t. bodemsaneringsprojecten (€ 2.229.486) zijn verantwoord onder de uitgevoerde bodemsaneringsprojecten (€ 2.205.286) en overige schulden (€ 24.200).

Bodemsaneringsprojecten	Projectnr	Saldo per 31 december 2014	Afrekening saldo Provincie	Ontvangen voorschot- ten	Gemaakte kosten	Saldo per 31 december 2015
Diverse Bio's	18001354	-9.836	9.836	308.000	216.168	91.832
Paul Krugerstraat/Nijlandstraat Assen	18001368	5.900	-5.900	320.000	-	320.000
Noordzijde 107-109 Gasselternijveensemond	18001626	62.590	-62.590	351.000	45.142	305.858
Gasfabriek Hoogeveen	18001639	140	-140	18.000	-	18.000
Evenblij Hoogeveen	18001640	588	-588	202.000	94.623	107.377
Schoolstraat Hoogeveen	18001644	2.200	-2.200	-	2.200	-2.200
Fabrieksweg cofinanciering Hoogeveen	18001717	15.290	-15.290	216.000	3.823	212.178
Van Wijk en Boerma Vries Tynaarlo	18001764	-58.115	58.115	1.000.000	131.963	868.037
J.P. Santeeweg Nietap Noorderveld	18001858	-6.235	6.235	-	-	-
Parallelweg 27 Holwert Coevorden	18001944	-58.359	58.359	400.000	156.189	243.811
Rijksweg 11 Smilde	18001947	-2.520	2.520	-	-	-
Stroetenweg 5 Nooitgedacht Aa en Hunze	18001963	-20.058	20.058	-	-	-
Dr. A. Philipsweg 25 Assen	18001964	-58.600	58.600	-	6.195	-6.195
Gasfabriek Assen	18001363	-	-	100.000	-	100.000
De Wijken Nieuw-Buinen, Borger-Odoorn	18001442	-	-	25.000	14.825	10.175
Westerdorperstraat 12 Borger	18001444	-	-	2.000	958	1.043
Kleiduivenschietbaan Oosterhesselen	18001737	-	-	7.000	6.732	268
Huizing Nieuw-Roden	18001743	-	-	5.000	500	4.500
1ste Energieweg 7-11 Roden	18001746	-	-	3.000	500	2.500
Bolhuisgat Vries	18001763	-	-	5.000	4.500	500
Kleiduivenschietbaan Emmelangen	18001853	-	-	14.000	6.732	7.268
Asserstraat 23 Norg	18001867	-	-	9.000	-	9.000
Veeningen 4 De Wolden	18001968	-	-	-	77.166	-77.166
De Holwert 1 Coevorden	18001970	-	-	15.000	850	14.150
Steenwijkerstraatweg 57 Meppel	18001972	-	-	-	1.450	-1.450
Totaal		-127.016	127.016	3.000.000	770.514	2.229.486

Per 1 januari 2014 heeft de provincie Drenthe de uitvoering van de bodemsaneringsprojecten overgedragen aan de RUD.

De bodemsaneringsprojecten zijn niet opgenomen in de begroting van de RUD. De bodemsaneringsprojecten worden uitgevoerd voor rekening en risico van de provincie Drenthe. In de jaarrekening van de provincie worden de baten en lasten verantwoord van de uitgevoerde bodemprojecten op basis van de projectverantwoordingen van de RUD. In de jaarrekening van de RUD worden niet de baten en lasten van de bodemsaneringsprojecten zelf (de directe kosten) verantwoord. Op de balans staat het saldo van gemaakte projectkosten en daar tegenover ontvangen voorschotten van de provincie. De btw die hierop betrekking heeft, wordt voor 100% doorgeschoven naar de provincie Drenthe.

Overlopende passiva

De specificatie van de post Overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten		
gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.143.696	1.597.862
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	593.512	536.631
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	43.999	60.370
Totaal	1.781.207	2.194.863

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Frictiekosten*	520.277
Verlofstuwmeer	234.438
Kosten LOS zaaksysteem 2015	275.059
Reiskosten personeel december 2015	19.540
Leges	9.078
Accountantskosten 2015	8.435
Overige	76.869
	1.143.696

- * Door de oprichting van de RUD en de overplaatsing van medewerkers naar de RUD per 1 januari 2014 worden de latende organisaties geconfronteerd met frictiekosten. Hieronder vallen o.a. huisvestingskosten, managementkosten en kosten van financiële en personele administratie. Door de gezamenlijke deelnemers is besloten om de frictiekosten gedeeltelijk te verevenen op basis van een vastgestelde verdeelsleutel. De verevening wordt gerealiseerd door een vereveningspot te vormen. In totaal is er € 2.031.700 beschikbaar voor verevening in de jaren 2014 en 2015. De RUD neemt € 1.000.000 voor haar rekening.
Dit bedrag wordt ten laste gebracht van 2014 en uitbetaald in 2014 (€ 500.000) en 2015 (€ 500.000).

De provincie Drenthe en de RUD hebben in onderling overleg afgesproken dat de verschuldigde frictiekosten van de RUD aan de provincie in de jaren 2016 en 2017 zullen worden uitbetaald. Het betreft een bedrag van € 520.277. De provincie Drenthe en de RUD hebben geen aanvullende voorwaarden/zekerheden gesteld voor deze uitgestelde betaling.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen

als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2014	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terug- betalingen	Saldo 31-12-2015
Vooruit ontvangen bijdragen deelnemers januari 2015	536.631	441.212	536.631	441.212
Vooruit ontvangen subsidie van de VNG	-	152.300	-	152.300
Totaal	536.631	593.512	536.631	593.512

In het jaar 2015 is een subsidie ontvangen van de VNG. Dit betreft een ondersteuningsbijdrage energiebesparingsaanpak voor bedrijven. In het jaar 2015 zijn er nog geen projectkosten gemaakt voor dit project. De accountant heeft geadviseerd om deze subsidie daarom aan te merken als vooruit ontvangen gelden en het subsidiebedrag als opbrengst mee te nemen in 2016.

De overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2014	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terug- betalingen	Saldo 31-12-2015
Vooruit ontvangen bedragen externe veiligheidsprojecten	26.620		5.121	21.499
Vooruit ontvangen loonkosten compensatie 4 jaar	33.750		11.250	22.500
Totaal	60.370		16.371	43.999

De veiligheidsprojecten vallen onder het takenpakket van de RUD. Deze worden bekostigd vanuit de eigen bijdragen van de latende organisaties die de RUD ontvangt. Voor de ingewikkelde specialistische risicoberekeningen moet gespecialiseerde expertise worden ingehuurd. Deze kosten zijn niet in de begroting van de RUD opgenomen. De RUD brengt deze kosten in rekening bij de provincie Drenthe vanuit de integrale rol van de provincie op dit gebied. De provincie heeft hiervoor een voorschot van € 30.000 verstrekt voor de komende jaren waaruit de RUD de kosten kan declareren. De btw die hierop betrekking heeft, wordt voor 100% doorgeschoven naar de provincie Drenthe.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële langlopende verplichtingen

De RUD is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

	Per jaar
1. Dienstverleningsovereenkomst	1.769.597
2. Operational leasecontracten	684
3. Verzekeringen	17.365
4. Accountant	17.935

1. Dienstverleningsovereenkomst

De RUD heeft een dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe en de gemeente Emmen afgesloten voor de periode van 7 jaar (tot en met het jaar 2020) voor het verzorgen van een groot gedeelte van de PIOFACH-taken, ICT en de huisvesting. De aangepaste overeenkomst voor 2016 is afgesloten voor een bedrag van € 1.617.416 per jaar. De partijen kunnen in onderling overleg het contract met 2 jaar verlengen.

2. Operational leasecontracten

	Voertuig	Startdatum	Aantal maanden resterend	Leasebedrag per maand
	VW Caddy combi Max (70-PJK-3)	01-01-2014	1	683,77

3. Verzekeringen

De RUD heeft een rechtsbijstandsverzekering, een aansprakelijkheidsverzekering en een verzekering voor goed werkgeverschap afgesloten.

4. Accountant

De RUD is in 2014 een contract aangegaan met Deloitte Accountants BV voor de duur van 3 jaar. Het contract is in 2015 aangepast en bedraagt € 17.935 per jaar na indexering.

Overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Vakantiegeld

Per 1 januari 2014 zijn de medewerkers in dienst getreden bij de RUD. De medewerkers hebben over de periode januari tot en met mei 2015 vakantiegeld uitgekeerd gekregen. Volgens de BBV richtlijnen artikel 44, lid 3, is het niet mogelijk om een voorziening/verplichting op te nemen voor de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume.

Het vakantiegeld over de periode juni tot en met december 2015 zal in het jaar 2016 worden uitgekeerd. Per balansdatum 31 december 2015 bedroeg het totaalbedrag aan opgebouwd vakantiegeld voor deze periode € 310.180, inclusief sociale lasten.

Verlof 2015

Per balansdatum 31 december bedroeg het totaalbedrag aan opgebouwde verlofdagen € 266.705, inclusief sociale lasten (exclusief waarde verlofuren stuwmeer).

Het aantal verschuldigde verlofuren (exclusief de verlofuren van het stuwmeer) per balansdatum 31 december 2015 bedraagt 7.299 uren.

Leasecontracten

Naast het leasecontract voor de VW Caddy zijn er op balansdatum 31 december 2015 geen andere leasecontracten meer.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015

Programma Milieutaken

Hier wordt voor ons programma Milieutaken de financiële uiteenzetting weergegeven analoog aan het overzicht van baten en lasten, zoals dat is opgenomen in de financiële begroting van het desbetreffende jaar.

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totale baten	12.097.220	12.211.582	12.227.367
Totale lasten	10.750.930	11.937.837	12.477.264
Onvoorzien	-	120.000	120.000
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	1.346.289	273.745	- 369.897
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	1.346.289	153.745	- 369.897

De belangrijkste **incidentele** verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

Deelnemersbijdrage	- 234.381	Incidenteel
Projectbaten (Leges)	120.018	Incidenteel
Loonsom	991.789	Incidenteel
Inhuur	- 609.007	Incidenteel
Overige personeelskosten	225.686	Incidenteel
Reiskosten	79.648	Incidenteel
Materieel	40.115	Incidenteel
Uitvoeringskosten eigen beheer	244.742	Incidenteel
Projectkosten (Leges)	- 115.911	Incidenteel
Kapitaallasten	54.000	Incidenteel
Ondersteuning nieuwe organisatie	245.845	Incidenteel
Rente kosten	30.000	Incidenteel
Onvoorzien	120.000	Incidenteel
Totaal	1.192.544	

Deelnemersbijdragen

	Realisatie	Raming	Raming
	begrotingsjaar	begrotingsjaar	begrotingsjaar
		na wijziging	voor wijziging
Deelnemersbijdragen	12.161.582	12.161.582	12.227.367
Minus: bijdrage inzake LOS	- 234.381	-	-
Totaal	11.927.201	12.161.582	12.227.367

De deelnemersbijdrage is conform begroting. Echter, een gedeelte van de deelnemersbijdrage is bestemd als bijdrage op de investeringen in het nieuwe zaaksysteem LOS. Dit gedeelte wordt dan ook rechtstreeks ten gunste van de materiële vaste activa op de balans gebracht.

De opgegeven formatie voor het primaire proces tijdens de nulmeting is de basis geweest van onderstaande verdeelsleutel.

Deelnemer	Bijdrage begroot voor wijziging	Corr. Gemeente en Provinciefonds	Bijdrage per deelnemer	Verhouding
Gemeente Aa en Hunze	375.395	50.095	425.490	3,50%
Gemeente Assen	605.208	189.768	794.976	6,51%
Gemeente Borger-Odoorn	143.001	64.954	207.956	1,71%
Gemeente Coevorden	404.629	165.144	569.773	4,68%
Gemeente De Wolden	465.382	112.502	577.884	4,75%
Gemeente Emmen	2.851.435	707.701	3.559.136	29,23%
Gemeente Hoogeveen	618.282	154.531	772.813	6,35%
Gemeente Meppel	513.974	191.041	705.015	5,79%
Gemeente Midden-Drenthe	764.813	106.559	871.372	7,16%
Gemeente Noorderveld	387.760	109.955	497.715	4,09%
Gemeente Tynaarlo	365.623	44.152	409.775	3,37%
Gemeente Westerveld	288.485	34.812	323.297	2,66%
Provincie Drenthe	4.443.380	-1.997.000	2.446.380	20,20%
Totaal	12.227.367	-65.786	12.161.582	100,00%

Het Algemeen Bestuur van de RUD heeft op 22 september 2014 een taakstelling van € 65.786 vastgesteld in verband met de verschuiving van de Wabo-bevoegdheden van de provincie Drenthe naar de gemeenten. In de begroting van 2015 is dit gecorrigeerd op de post Loonsom en de bijdragen.

Projectbaten

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Legesopbrengsten	166.758	50.000	-
Werkzaamheden gemeente Westerveld	3.260	-	-
Totaal	170.018	50.000	-

Zie voor een uitgebreide toelichting bij de post Projectkosten.

Het bedrag van de bate leges is per saldo (legesopbrengsten +/- kosten) begroot. Voor 2016 zijn de afzonderlijke opbrengsten en kosten begroot.

Personeel

De personeelskosten bestaan uit de volgende onderdelen:

- a. Loonsom
- b. Inhuur
- c. Overige personeelskosten

Loonsom

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Lonen	7.569.473	8.448.834	8.325.651
Vrijval verlof stuwmeer	-95.590	-	-
Bijdrage ziektekosten	-5.588	-	-
Looncompensatie 4 jaar	-11.250	-	-
Totaal	7.457.045	8.448.834	8.325.651

De loonkosten worden gemaakt voor de vaste formatie. De vaste formatie bestaat zowel uit de medewerkers die zich bezighouden met het primaire proces als de ondersteunende functies. De vaste formatie bedraagt aan het eind het jaar 2015: 111,51 fte en gemiddeld over 2015: 111,54 fte. In het bedrijfsplan is uitgegaan van 124,69 fte. In 2016 is de formatie door middel van een begrotingswijziging bijgesteld naar 115,5 fte.

De loonsom valt lager uit dan begroot door niet ingevulde vacatureruimte en vrijval opgenomen uren verlofstuwmeer.

Inhuur

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Inhuur	693.495	84.488	83.257
Totaal	693.495	84.488	83.257

De personeelskosten zijn lager dan begroot, doordat efficiënter is gewerkt. Hierdoor hoefde de vacatureruimte maar voor een deel benut te worden voor inhuur van personeel. Ook het lage ziekteverzuim, de vertraging van de invoering van het LOS en de vrijval van de opgenomen uren verlofstuwmeer dragen bij aan een onderschrijding van de personeelskosten. Hiertegenover staat de tegenvaller door hogere kosten voor inhuur. Per saldo is er een voordeel van bijna € 400.000, waarvan € 100.000 als gevolg van het opnemen van extra verlofuren. In de begroting van 2016 is hier al rekening mee gehouden.

Verlofstuwmeer oude jaren

Bij de start van de RUD is het overgrote deel van de medewerkers overgekomen van de latende organisaties. In het Sociaal Statuut is bepaald dat de door deze medewerkers opgebouwde verlofuren mee over gingen naar de RUD. Dit zogenaamde "verlofstuwmeer" is een verplichting voor de RUD. Deze verplichting bedraagt € 330.028. Dit is per medewerker berekend op basis van het bruto-uurtarief (inclusief werkgeverslasten) maal het volume aan verlofdagen. Conform de richtlijnen BBV, artikel 43, lid 3, dient er een verplichting te worden opgenomen als er sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijkblijvende volume. In 2015 is een gedeelte van dit verlof opgenomen en de verplichting verlaagd met € 95.590. Deze vrijval komt in mindering op de loonkosten.

Samenvattend:

Oorzaak afwijking loonsom	Bedrag	Structureel/ incidenteel
Niet ingezette vacatureruimte (14 fte) * gemiddelde loonsom (67.860)	880.000	Incidenteel
Vrijval opgenomen verlofuren stuwmeer	95.000	Incidenteel
Overige (loonkostensubsidie en ziektegeld)	16.800	Incidenteel
Totaal	891.800	

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten bestaan uit de volgende onderdelen:

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Opleidingskosten	76.292	168.977	166.513
Algemene kosten	120.464	253.465	249.770
Totaal	196.756	422.442	416.283

Er zijn minder opleidingskosten gemaakt dan begroot. De belangrijkste reden is gelegen in het feit dat we als startende organisatie terughoudend zijn geweest in het aangaan van verplichtingen vooral op concernniveau. De begrote kosten voor vakgerichte opleidingen zijn wel grotendeels besteed. Dit is een incidentele afwijking. Gelet op de ontwikkelingen waar de RUD voor staat (Kwaliteitscriteria 2.1) zullen in 2016 de opleidingskosten gaan stijgen.

De algemene kosten zijn begroot op 3% van de loonsom. In 2014 en 2015 is gebleken dat deze kosten in werkelijkheid lager zijn dan begroot. Deze afwijking is van incidentele aard door de opstart. De verwachting is dat deze kosten gaan stijgen door het wegvallen van de budgetten voor incidentele uitgaven.

Reiskosten

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Reiskosten	270.352	350.000	370.000
Totaal	270.352	350.000	370.000

De reiskosten vallen lager uit dan begroot het is nu nog niet te bepalen of dit een structurele meevaller is. We verwachten in 2016 een toename van de reiskosten als gevolg van de samenwerking met de ODG en FUMO.

Materieel

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Toolbox	9.885	50.000	50.000
Totaal	9.885	50.000	50.000

In 2015 zijn er geringe onderhoudskosten gemaakt ten behoeve van het overgekregen materieel. Op termijn zullen de ingebrachte bedrijfsmiddelen moeten worden vervangen. Dit betekent dat deze afwijking van incidentele aard is.

Uitvoeringskosten eigen beheer

De uitvoeringskosten bestaan uit de volgende onderdelen:

- a. Packagedeal met de gemeente Emmen en de provincie Drenthe
- b. Eigen beheer

Packagedeal met de gemeente Emmen en de provincie Drenthe

De kosten voor de packagedeal waren geraamd op € 1.831.000 en bestaan uit de volgende onderdelen:

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Gemeente Emmen	862.913	893.515	936.000
Provincie Drenthe	873.961	906.521	895.000
Totaal	1.736.874	1.800.036	1.831.000

Bij het opstellen van de packagedeal is een totaalbedrag afgesproken. De werkelijke kosten zijn lager dan begoot als gevolg van een aanscherping van het contract. Dit is al verwerkt als onderdeel van de taakstelling in de meerjarenbegroting.

Eigen beheer

De eigen beheerkosten bestaan uit de volgende onderdelen:

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Communicatie	17.699	50.000	60.000
Juridische kosten	-	30.000	30.000
Accountantskosten	28.272	20.000	20.000
Licentie en ICT-kosten	86.874	138.000	166.500
OR	2.506	20.000	20.000
Arboarts	7.167	55.000	55.000
Overige kosten	53.941	65.037	145.573
Totaal	196.457	378.037	497.073

In het bedrijfsplan is er een berekening gemaakt voor de benodigde PIOFACH-taken in 2015. De totale kosten zijn geraamd op € 2,3 miljoen. In de dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe en de gemeente Emmen is een vaste levering voor huisvesting, ICT, administratie en advies overeengekomen van ongeveer € 1,8 miljoen. Daarnaast is er een raming gemaakt voor de overige PIOFACH-taken zoals hiervoor beschreven. In het jaar 2015 zijn deze taken nog niet volledig uitgevoerd. Dit heeft enerzijds te maken met lagere kosten voor communicatie, juridisch advies en de inhuur van de Arboarts. Anderzijds zijn er door de vertraging in het LOS-project lagere licentiekosten geweest dan begroot. Hierdoor heeft er een onderbesteding van dit budget plaatsgevonden.

Accountantskosten

De RUD is in 2014 een contract aangegaan met Deloitte Accountants BV voor de duur van 3 jaar. Het contract is in 2015 aangepast en bedraagt € 17.935 per jaar.

Projectkosten

De projectkosten bestaan uit het volgende onderdeel:

Leges

De RUD is per 1 januari 2014 gemandateerd door de gemeenten inzake de inning en heffing van leges. Het betreffen de leges voor de luchtvaart en de Wabo. De RUD draagt zorg voor de verrekening met de gemeenten waarbij 70% van de geïnde Wabo-leges bij de RUD in rekening worden gebracht door de gemeenten.

De baten met betrekking tot de leges worden verantwoord onder de post Projectbaten. Per saldo levert dit een opbrengst op van € 50.847. Dit komt overeen met de raming van € 50.000.

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Legeskosten	115.911	-	-
Totaal	115.911	-	-

In de begroting van 2015 zijn de kosten met betrekking tot de leges niet separaat begroot. Er is een saldo van de opbrengsten -/- de kosten begroot onder de projectbaten.

De uitvoering van leges behoort tot een structurele taak van de RUD.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn als volgt opgebouwd:

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Investing zaaksysteem	-	54.000	54.000
Investing toolbox	-	-	-
Totaal	-	54.000	54.000

In 2014 en 2015 heeft er een investering in de ontwikkeling van een zaaksysteem (LOS) plaatsgevonden. Deze aanloopkosten zijn volledig geactiveerd. In de bijdrage van de latende organisaties was reeds rekening was gehouden met deze investering. Dit gedeelte van de bijdrage is in mindering gebracht op het investeringsbedrag (netto methode). Hierdoor zijn er geen kapitaallasten gerealiseerd. Bij de ingebruikname van het zaaksysteem eind 2016 zullen er kosten komen. Deze bestaan gedeeltelijk uit kapitaallasten en uit kosten voor beheer en onderhoud, omdat het systeem niet aangeschaft wordt. Er wordt namelijk gekozen voor een leaseconstructie.

In het jaar 2016 zal nadere invulling worden gegeven aan het inrichten van het zaaksysteem.

Incidentele lasten

De incidentele lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Ondersteuning nieuwe organisatie	74.155	320.000	320.000
Rente kosten	-	30.000	30.000
Frictiekosten	-	-	500.000
Totaal	74.155	350.000	850.000

Ondersteuning nieuwe organisatie

Deze kosten zullen vooral in de komende 2 jaar worden gemaakt om extra personeel te kunnen inzetten voor het inrichten van het LOS en het inregelen van processen.

Frictiekosten

Door de oprichting van de RUD en de overplaatsing van medewerkers naar de RUD per 1 januari 2014 zijn de latende organisaties geconfronteerd met frictiekosten. Hieronder vallen o.a. huisvestingskosten, managementkosten en kosten van financiële en personele administratie. Door de gezamenlijke deelnemers is besloten om de frictiekosten gedeeltelijk te verevenen op basis van een vastgestelde verdeelsleutel. De verevening wordt gerealiseerd door een vereveningspot te vormen.

In totaal is er € 2.031.700 beschikbaar voor verevening in de jaren 2014 en 2015. De RUD neemt € 1.000.000 voor haar rekening.

Dit volledige bedrag is ten laste gebracht over het jaar 2014. Met de latende organisatie is de afspraak

gemaakt dat in het jaar 2014 € 500.000 werd uitgekeerd. In het jaar 2015 is het restant (€ 500.000) uitgekeerd.

Overzicht frictiekosten per latende organisatie	2014/2015
Gemeente Aa en Hunze	30.700
Gemeente Assen	49.500
Gemeente Borger-Odoorn	11.700
Gemeente Coevorden	33.100
Gemeente De Wolden	38.100
Gemeente Emmen	233.200
Gemeente Hoogeveen	50.600
Gemeente Meppel	42.000
Gemeente Midden-Drenthe	62.500
Gemeente Noorderveld	31.700
Gemeente Tynaarlo	29.900
Gemeente Westerveld	23.600
Provincie Drenthe	363.400
Totaal	1.000.000

Rentekosten

In de begroting van 2015 was als uitgangspunt genomen dat de incidentele kosten (opstartkosten en de frictiekosten) gefinancierd zouden worden door middel van een langlopende lening.

In het boekjaar 2015 is echter geen langlopende lening voor deze kosten afgesloten. Dit betekent een positieve afwijking op de begroting van € 30.000. Naar verwachting zal er op termijn mogelijk een lening worden aangetrokken.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is in ons programma een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen ad € 120.000. De raming van deze post is gebaseerd op ongeveer 1% van de begroting.

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Onvoorzien	-	120.000	120.000
Totaal	-	120.000	120.000

Er zijn geen onvoorziene kosten geweest in 2015.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Begrotings- afwijking
Baten			
Deelnemersbijdragen	12.161.582	12.161.582	-
Minus: bijdrage inzake investering LOS	-	- 234.381	- 234.381
Projectbaten	50.000	170.018	120.018
Totale baten	12.211.852	12.097.220	- 114.362
Lasten			
Personeel			
Loonsom	8.448.834	7.457.045	991.789
Inhuur	84.488	693.495	- 609.007
Overige personeelskosten	422.442	196.756	225.686
<i>Personeel</i>	<i>8.955.764</i>	<i>8.347.295</i>	<i>608.469</i>
Reiskosten			
Reiskosten	350.000	270.352	79.648
Materieel			
Materieel	50.000	9.885	40.115
Uitvoeringskosten eigen beheer			
Packagedeal	1.800.036	1.736.874	63.162
Eigen beheer	378.037	196.457	181.580
<i>Uitvoeringskosten eigen beheer</i>	<i>2.178.073</i>	<i>1.933.331</i>	<i>244.742</i>
Projectkosten			
Projectkosten	-	-	115.911
Kapitaallasten			
Investering workflowsysteem	54.000	-	54.000
Investering toolbox	-	-	-
<i>Kapitaallasten</i>	<i>54.000</i>	<i>-</i>	<i>54.000</i>
Incidentele lasten			
Ondersteuning nieuwe organisatie	320.000	74.155	245.845
Frictie- & opstartkosten	-	-	-
Rente kosten	30.000	-	30.000
<i>Incidentele lasten</i>	<i>350.000</i>	<i>74.155</i>	<i>275.845</i>
Totale lasten	11.937.837	10.750.930	1.186.907
Onvoorzien	120.000	-	120.000
Gerealiseerd			
totaal saldo van baten en lasten	153.745	1.346.289	1.192.544
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	153.745	1.346.289	1.192.544

Analyse begrotingsafwijkingen

Hiervoor is ook reeds voor de onderdelen van ons programma ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers voor en na wijziging. Bij dit totaaloverzicht wordt aanvullend nog de volgende toelichting gegeven:

De afwijkingen ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door een aantal zaken.

1. De deelnemersbijdrage is conform begroting geweest. Echter, een gedeelte van de deelnemersbijdrage is bestemd als bijdrage voor de investeringen in het nieuwe zaaksysteem LOS. Dit gedeelte wordt dan ook rechtstreeks ten gunste van de materiële vaste activa op de balans gebracht en moet daarom, evenals in 2014, in de jaarrekening gepresenteerd worden als verlaging van de deelnemersbijdrage. Voor de begroting van 2016 heeft dit geen effect omdat de voorbereidingsfase, tot gunning, van het LOS dan is afgerond en de kosten vanaf 2016 worden geactiveerd
2. Incidentele meevaller: De loonsom valt lager uit dan de begroting door niet ingevulde vacatureruimte en vrijval opgenomen uren verlofstuwmeer. De personeelskosten zijn lager dan begroot, doordat efficiënter is gewerkt. Hierdoor is de vacatureruimte maar voor een deel aangevuld door de inhuur van personeel. Ook het lage ziekteverzuim, de vertraging van de invoering van het LOS en de vrijval van de opgenomen uren verlofstuwmeer dragen bij aan een onderschrijding van de personeelskosten. Hiertegenover staat de tegenvaller door hogere kosten voor inhuur. Per saldo is er een voordeel van bijna € 400.000, waarvan € 100.000 als gevolg van het opnemen van extra verlofuren. In de begroting van 2016 is hier al rekening mee gehouden.
3. De overige personeelskosten: De afwijking op deze post is een saldo van lagere opleidingskosten en lagere algemene kosten. Er zijn vooral op concernniveau minder opleidingskosten gemaakt dan begroot. Deze kosten zullen vanaf 2016 hoger worden. De begrote kosten voor vakgerichte opleidingen zijn wel grotendeels besteed.
De algemene kosten zijn begroot op 3% van de loonsom. De werkelijke kosten zijn lager door de opstart. De verwachting is dat deze kosten gaan stijgen door het wegvallen van de budgetten voor incidentele uitgaven.
4. De reiskosten vallen lager uit dan begroot en het is nu nog niet te bepalen of dit een structurele meevaller is. We verwachten in 2016 een toename van de reiskosten als gevolg van de samenwerking met de ODG en de FUMO.
5. Materieel: in 2014 heeft de RUD materieel meegekregen van de latende organisaties. Tot op heden is nauwelijks vervanging nodig geweest. De verwachting is dat dit de komende jaren wel noodzakelijk zal worden.
6. Uitvoeringskosten in eigen beheer: doordat meer taken door eigen medewerkers zijn uitgevoerd en de kosten voor licenties lager waren dan begroot door de vertraging van de invoering van LOS zijn deze kosten lager dan begroot.
7. Leges: deze waren in de begroting als saldo begroot, maar de werkelijke kosten en de opbrengsten zijn apart verantwoord. Het saldo van kosten en opbrengsten komt overeen met de begroting. In de begroting 2016 zijn de kosten en opbrengsten al als aparte posten opgenomen.
8. Lagere kosten ondersteuning nieuwe organisatie: Er zijn geen rentekosten en kapitaallasten. Deze meevallers vallen samen met de vertraging van het invoeren van het LOS. De kosten zullen pas vanaf 2016 worden gemaakt.
9. Van de post Onvoorzien is in 2015 geen gebruik gemaakt.

	Bedrag	Structureel/incidenteel
Deelnemersbijdrage	-234.381	Incidenteel
Projectbaten (Leges)	120.018	Incidenteel
Loonsom	991.789	Incidenteel
Inhuur	-609.007	Incidenteel
Overige personeelskosten	225.686	Incidenteel
Reiskosten	79.648	Structureel
Materieel	40.115	Incidenteel
Uitvoeringskosten eigen beheer	244.742	Incidenteel
Projectkosten (Leges)	-115.911	Incidenteel
Kapitaallasten	54.000	Incidenteel
Ondersteuning nieuwe organisatie	245.845	Incidenteel
Rente kosten	30.000	Incidenteel
Onvoorzien	120.000	Incidenteel
Totaal	1.192.544	

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening moet een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening worden gemaakt (artikel 28, onderdeel a, van de BBV).

Binnen de RUD is er sprake van 1 programma: Milieutaken. Analyse van begrotingsrechtmatigheid dient plaats te vinden op het niveau van de programma's. Binnen een programma moeten de totale lasten in ogenschouw worden genomen. Op totaalniveau is sprake van een onderschrijding van de begroting. Daarmee voldoet de RUD aan de eis van begrotingsrechtmatigheid.

2.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is per 1 januari 2014 in werking getreden. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van alle topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector, ook moet worden verantwoord als de norm niet is overschreden.

De maximum norm van de WNT bedraagt 100% van een ministersalaris. Het maximum voor het jaar 2015 bedraagt € 178.000. Deze norm geldt voor alle medewerkers in de publieke en semipublieke sector.

Onder de definitie van topfunctionaris vallen:

- de leden van het hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon die valt onder de WNT
- de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikte aan dat orgaan
- degene of degenen belast met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of de gehele instelling

Hiernar volgt een opsomming van alle functionarissen.

Naam	Functie	Duur dienstverband in het verslagjaar	Omvang dienstverband in het verslagjaar	Beloning
De heer H.H. de Boer	Lid AB/DB	1/1/2015-18/3/2015	0	-
Gedeputeerde H. Jumelet	Lid AB/DB	18/3/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder H. Heijerman	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder M. Hoogeveen	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder F.A.J. Buijtelaar	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder J. Huizing	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder J. ten Kate	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder J. Otter	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder G. Vos	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder J. de Vos	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Burgemeester T. Baas	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder H. Kusters	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder H. Geertsma	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-
Wethouder T.J. Wijbenga	Lid AB/DB	1/1/2015-31/12/2015	0	-

Hieronder volgt een opsomming van de topfunctionaris.

Naam	Functie	Duur dienst- verband in het verslagjaar	Omvang dienstver- band in het verslagjaar	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten vergoeding	Voorziening en t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	Beloning in het voorgaande jaar	Motivering voor de overschrij- ding van de maximum bezoldigings- norm
De heer J.J. Vogelaar	Directeur RUD	1/1/2015- 31/12/2015	1	93.285	4.303	11.627	110.270	Geen overschrijding

Voor alle (top)functionarissen geldt dat het geldende beloningsmaximum over het jaar 2015 niet is overschreden. De RUD heeft voldaan aan de WNT.

Beëindigingsvergoeding

Naast het publiceren van de bezoldigingen dienen ook de beëindigingsvergoedingen gepubliceerd te worden wanneer deze de norm te boven gaan. De maximale ontslagvergoeding bedraagt € 75.000 en geldt ook wanneer de ontslagvergoeding in termijnen wordt betaald.

Voor de niet-topfunctionarissen betreft de maximale ontslagvergoeding € 178.000. In het jaar 2015 zijn geen beëindigingsvergoedingen aan top- en niet-topfunctionarissen uitbetaald.

Begrotingswijziging 2016

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van de RUD Drenthe, d.d. 11 juli 2016

Voorzitter,

Directeur,

Uit de jaarrekening 2015 blijkt een positief resultaat van ruim € 1.3 miljoen. In de financiële verordening van de RUD Drenthe is bepaald dat een batig saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve, waarbij deze maximaal 10% van de jaaromzet bedraagt. De algemene reserve gaat daarmee van - € 144.000 naar + € 1.202 miljoen.

Wij stellen voor een deel van de algemene reserve in te zetten voor ontwikkelingen die nog niet bekend waren bij het opstellen van de begroting 2016.

Bestemmingsreserve

1. Incidentele kosten (€ 275.000)

In de begrotingen van de jaren 2014 t/m 2016 is een budget opgenomen voor incidentele kosten voor de inrichting en de optimalisering van de bedrijfsvoering. In 2015 was hiervoor een budget geraamd van € 350.000. Dit budget is maar deels benut, omdat de optimalisering maar deels doorgevoerd kon worden door de vertraging van de invoering van het LOS-systeem. In de begroting van 2016 is een efficiencykorting doorgevoerd met als voorwaarde dat het LOS-systeem in 2016 operationeel zou zijn. Aangezien aan deze voorwaarde niet wordt voldaan, verwachten we dat het budget voor incidentele kosten van € 100.000 niet toereikend is. Daarom zouden we het restant van het budget voor incidentele kosten van 2015 (€ 275.000) in een bestemmingsreserve willen storten, om de optimalisatie van de bedrijfsvoering te kunnen voltooien. We willen de reserve graag tot onze beschikking hebben voor de duur van het LOS-project en hieruit de uitgaven dekken die samenhangen met de optimalisatie van de bedrijfsvoering. Wij verzoeken het AB om ons te mandateren uitgaven te doen ten laste van deze reserve. We zullen ons achteraf bij alle rapportages (voor- en najaarsnota en jaarrekening) verantwoorden over deze uitgaven. Het eventuele restant budget aan het eind van het project valt terug in de algemene reserve.

Ontwikkelingen

1. Extra loonkosten cao (€ 80.000)

In de nieuwe cao-afspraken van februari wordt uitgegaan van een loonstijging van 3%. In de meerjarenbegroting 2016 is een stijging van 2% meegenomen. Om verhoging van de bijdrage van de latende organisaties te voorkomen, stellen we voor om de extra kosten voor 2016 te dekken uit het gerealiseerd resultaat 2015. De extra loonkosten voor de jaren na 2016 zullen worden meegenomen in de meerjarenbegroting 2017.

2. Extra taken (€ 185.000)

Voor 2016 gaat de RUD Drenthe extra taken uitvoeren voor asbest en zonebeheer geluid. Dit is niet opgenomen in het jaarprogramma 2016. Het voorstel is om deze kosten voor 2016 te dekken uit het gerealiseerd resultaat 2015. De kosten voor asbesttaken zijn vanaf 2017 structureel opgenomen in de meerjarenbegroting 2017-2020.

3. Eenmalige kosten Individueel Keuzebudget (IKB) (€ 300.000)

Met ingang van 2017 wordt de RUD Drenthe verplicht het IKB in te voeren voor haar medewerkers. Door de invoering hiervan ontstaat een eenmalige extra last ter hoogte van 7 maanden vakantiegeld in 2017. Wij stellen voor om dit op te nemen in de loonkosten en te dekken uit het gerealiseerd resultaat 2015, zodat de bijdrage voor de latende organisaties in 2017 niet eenmalig verhoogd hoeft te worden.

4. Verantwoording baten en lasten leges

De RUD Drenthe is per 1 januari 2014 gemandateerd inzake de inning en heffing van leges. In de oorspronkelijke begroting 2016 is het saldo van de opbrengst à € 50.000 opgenomen. Boekhoudkundig moeten de kosten en baten apart inzichtelijk worden gemaakt. Door zowel de baten als de lasten in de begroting met € 170.000 te verhogen worden de kosten van de leges inzichtelijk gemaakt en is er een correcte aansluiting met de boekhouding. Deze wijziging heeft dus geen financiële consequenties.

5. BRZO-inrichtingen

In de loop van 2015 is wettelijk bepaald dat per 1 januari 2016 de provincies bevoegd gezag zijn voor alle Brzo-inrichtingen. In de provincie Drenthe betreft het vijf gemeenten waar het bevoegd gezag van een Brzo-inrichting over gaat naar de provincie. Dit resulteert voor deze gemeenten in een verlaging en bij de provincie in een verhoging van de bijdrage aan de RUD Drenthe.

Om deze taak goed te kunnen uitvoeren wordt een extra inzet van 1,1 fte gevraagd. Deze extra inzet wordt gedekt door een hogere bijdrage van de provincie Drenthe. Deze verschuiving betekent ook dat de verdeelsleutel aangepast moet worden. In onderstaande tabel wordt de nieuwe bijdrage voor de begroting van 2016 en de nieuwe verdeelsleutel vermeld. Daarnaast worden met ingang van 2016 de financiële middelen voor het uitvoeren van het systeemgericht toezicht bij Brzo-inrichtingen door de provincie Drenthe uitgekeerd aan de RUD. In verband met de btw-verrekening kan deze bijdrage niet in onderstaande tabel worden opgenomen en zal separaat met de provincie verrekend worden. Met ingang van 2017 wordt deze post meegenomen in de meerjarenbegroting.

bijdrage op basis van de Drentse Maat					
	primitief	herzien			herzien
organisatie	bijdrage 2016	Bijdrage 2016		verschil	verhouding
Gemeente Aa en Hunze	€ 360.579	€ 360.579		€ -	3,2%
Gemeente Assen	€ 635.395	€ 628.410		€ -6.985	5,5%
Gemeente Borger-Odoorn	€ 358.642	€ 358.642		€ -	3,1%
Gemeente Coevorden	€ 628.897	€ 628.897		€ -	5,5%
Gemeente Emmen	€ 2.669.015	€ 2.658.250		€ -10.765	23,3%
Gemeente Hoogeveen	€ 933.791	€ 926.807		€ -6.984	8,1%
Gemeente Meppel	€ 610.774	€ 603.789		€ -6.985	5,3%
Gemeente Midden-Drenthe	€ 811.023	€ 807.738		€ -3.285	7,1%
Gemeente Noordenveld	€ 406.725	€ 406.725		€ -	3,6%
Gemeente Tynaarlo	€ 355.585	€ 355.585		€ -	3,1%
Gemeente Westerveld	€ 349.964	€ 349.964		€ -	3,1%
Gemeente De Wolden	€ 615.657	€ 615.657		€ -	5,4%
Provincie Drenthe	€ 2.582.770	€ 2.724.013	(1)	€ 141.243	23,8%
Dekking gemeenten / provincie	€ 11.318.817	€ 11.425.056		€ 106.239	100%
uurtarief 2016	€ 80,10				

(1) Exclusief systeemgericht toezicht (€ 37.000).

Samenvatting begrotingswijziging:

	baten	lasten
Loonkosten (cao)		80
extra taken		185
IKB		300
Leges	170	170
herverdeling BRZO	106	106
systeemgericht toezicht	37	37
voorstel	313	878

Hiermee wordt de begroting voor 2016 als volgt gewijzigd:

programmabegroting Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe				
	jaarrekening	* 1000 euro		
	2015	2016	voorstel	2016*
baten	12.332	11.370	313	11.683
lasten	10.986	11.478	878	12.356
resultaat	1.346	-108	-565	-673
resultaat 2014	-144			
bestemmingsreserve			-275	-275
<i>algemene reserve 31/12</i>	<i>1.202</i>	<i>1.094</i>		<i>254</i>
(*) = na wijziging en incl. systeemgericht toezicht				

De structurele wijzigingen worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2017.

bezoekadres
Westerbrink 1
9405 BJ Assen

RUD Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen

0800 - 9102
info@ruddrenthe.nl

Aan het college van Burgemeester
en Wethouders van Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

ons kenmerk
201600402

uw brief van/kenmerk

team

bijlage(n)
div.

behandeld door
J.J. Vogelaar

telefoon
0592-754547

e-mail
j.vogelaar@ruddrenthe.nl

datum
14 april 2016

onderwerp

Jaarstukken 2015, begrotingswijziging 2016, programmabegroting 2017 inclusief meerjarenbegroting 2018-2020

Geacht college,

Hierbij bieden wij u de financiële documenten aan, zoals behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe, d.d. 11 april 2016.

Jaarstukken 2015, inclusief accountantsverslag

Het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe heeft ingestemd met de jaarstukken 2015 en deze worden ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur van de RUD Drenthe voor de vergadering van 11 juli 2016. Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2015 aan om deze ter informatie voor te leggen aan uw gemeenteraad of Provinciale Staten.

Begrotingswijziging 2016 en programmabegroting 2017 inclusief meerjarenbegroting 2018-2020

Aan het college van Burgemeester
en Wethouders van Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

RUD Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen

0800 - 9102
info@ruddrenthe.nl

ons kenmerk 201600402	uw brief van/kenmerk	team	bijlage(n) div.
behandeld door J.J. Vogelaar	telefoon 0592-754547	e-mail j.vogelaar@ruddrenthe.nl	datum 14 april 2016
onderwerp Jaarstukken 2015, begrotingswijziging 2016, programmabegroting 2017 inclusief meerjarenbegroting 2018-2020			

Geacht college,

Hierbij bieden wij u de financiële documenten aan, zoals behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe, d.d. 11 april 2016.

Jaarstukken 2015, inclusief accountantsverslag

Het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe heeft ingestemd met de jaarstukken 2015 en deze worden ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur van de RUD Drenthe voor de vergadering van 11 juli 2016. Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2015 aan om deze ter informatie voor te leggen aan uw gemeenteraad of Provinciale Staten.

Begrotingswijziging 2016 en programmabegroting 2017 inclusief meerjarenbegroting 2018-2020

Het dagelijks bestuur heeft ingestemd met de concept begrotingswijziging 2016 en de concept programmabegroting 2017 inclusief de meerjarenbegroting 2018-2020.

In overeenstemming met het gestelde in de Gemeenschappelijke Regeling RUD Drenthe (artikel 25) dienen de concepten van de begrotingswijziging 2016, de programmabegroting 2017 en de meerjarenbegroting 2018-2020 aan de raden en staten van de deelnemers voorgelegd te worden en kunnen de deelnemers zienswijzen indienen.

Het dagelijks bestuur is voornemens om de concepten van de begrotingswijziging, de programmabegroting en de meerjarenbegroting ter vaststelling voor te leggen aan het algemeen bestuur van de RUD Drenthe op 11 juli 2016.

Indien deze concepten van de begrotingswijziging 2016, programmabegroting 2017 inclusief de meerjarenraming 2018-2020 u aanleiding geven tot het indienen van een zienswijze verzoeken wij u deze uiterlijk 22 juni 2016 schriftelijk aan de directeur van de RUD Drenthe te doen toekomen.

Uw bijdrage voor 2017 wijzigt t.o.v. 2016 als volgt:

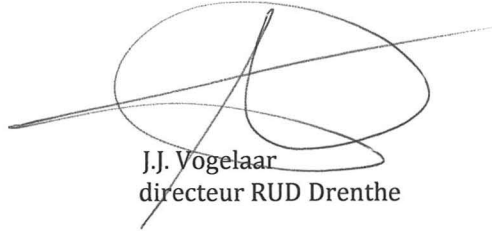
Bijdrage begroting 2016	€ 811.023
Wijziging bevoegd gezag Brzo-inrichtingen	- 3.285
Loon- & prijsstijging volgens kaderbrief	- 16.220
Werkelijke loonstijging 3% in plaats van 2%	- 5.590
Verschuiving asbesttaak van bevoegd gezag naar RUD	- 8.379
Diverse wijzigingen	- 5.155
Bijdrage begroting 2017	€ 832.773

Indien het vorenstaande vragen oproept kunt u contact opnemen met Johan Vogelaar,
j.vogelaar@ruddrenthe.nl, telefoonnummer 0592-754547.

Met vriendelijke groet,

M. Hoogeveen
voorzitter dagelijks bestuur RUD Drenthe

J.J. Vogelaar
directeur RUD Drenthe

Bijlagen:

- Jaarstukken 2015 RUD Drenthe, inclusief het accountantsverslag
- Concept programmabegroting 2017 inclusief meerjarenbegroting 2018-2020 RUD Drenthe
- Concept begrotingswijziging 2016
- Besluit dagelijks bestuur